

ДОКЛАД

ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА

2009г.

РИОСВ - Перник

Съдържание:

Въведение

КОМПОНЕНТИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

I. Въздух

II. Води

III. Земи, почви и земни недра

IV. Биоразнообразие и защитени територии – отчетът е разработен на PowerPoint

ФАКТОРИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

I. Опасни химични вещества и управление на риска

II. Шум

III. Контрол и управление на веществата, нарушаващи озоновия слой

IV. Контрол на обекти, осъществяващи дейности с употреба на летливи органични съединения в разтворители

V. Емисии на вредни вещества от неподвижни източници

VI. Контрол на обекти и дейности с летливи органични съединения при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини

VII. Управление на отпадъците

VIII. Превантивна дейност

Въведение

РИОСВ-Перник е възстановена с ПМС №190 на Министерски съвет от 08.08.2007г. (ДВ бр.67/2007г.). Правилник за изменение и допълнение на Правилника за устройството и дейността на Регионалните инспекции по околната среда и водите (ДВ бр.65/2004г.; ДВ бр.16 от 15.02.2008г.)

За провеждане на своята дейност **РИОСВ-Перник** има регулиращи, контролни и информационни функции.

Регионалната инспекция по опазване на околната среда и водите – Перник е регионален орган на Министерство на околната среда и водите, провежда държавната политика на регионално равнище (чл. 14 от Закона за опазване на околната среда) с предмет на дейност в областите:

Опазване на въздуха, водите, почвите и защитата им от замърсяване и увреждане

- екологосъобразно използване на подземните богатства, земните недра и опазването им.
- изработване по екологична оценка и оценка на въздействието върху околната среда.
- управление на отпадъците по екологично съобразен начин.
- опазване на биологичното разнообразие и защитените територии.
- събиране, обработване и предоставяне на информация за състоянието въздуха, водите, почвите.
- работа по Националните програми.
- работа по Международни програми.
- опазване на водни обекти от замърсяване.
- комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването.
- управление на риска.
- оценка на въздействието върху околната среда на планове, програми и инвестиционни намерения.

Регионалната инспекция по опазване на околната среда и водите – Перник, осъществява своята дейност през 2009г. на територията на Пернишка област, Кюстендилска област и част от Софийска област, с обхват следните общини: Самоков, Перник, Радомир, Брезник, Трън, Земен, Ковачевци, Кюстендил, Дупница, Бобов дол, Сапарева баня, Рила, Кочериново, Невестино, Бобошево и Трекляно с общ брой на населените места – 377.

РИОСВ-Перник осъществява своите функции на територия с обща площ 5296,28 кв. км и население 351 452 жители.

Инспекцията е структурирана в **три отдела**

- 1.“Управление на финансите и човешките ресурси, административно, правно и информационно обслужване, връзки с обществеността”.
- 2.“Опазване чистотата на въздуха, водите, почвите, земните недра и управление на отпадъците “.
- 3.“Превантивна дейност, КПКЗ, биологично разнообразие и защитени територии“.

Административното звено е обработило **3 628 преписки**.

Съставени са 40 акта, както следва:

Компонент „Въздух” – 6 бр.

Компонент „Води” – 5 бр.

Управление на отпадъците – 6 бр.

Компонент „Биоразнообразие” – 1 бр.

Издадени са 27 наказателни постановления, общо за сумата – 29 455.00 лв. по компоненти са:

Компонент „Въздух” – 1150 лв.
Компонент „Води” – 6 000 лв.
Управление на отпадъците – 13 500 лв.
Компонент „Биоразнообразие” – 755 лв.
ЗООС -4050.лв.
ЗЗВВХВП – 4000лв.

Наложени са 6 санкции по чл.69 от ЗООС.

Извършените административни услуги по Списъка на унифицираните наименования на административните услуги са - 1 178 бр. разпределени, както следва:

Компонент “Води” – 8 бр.
Компонент „Въздух” – 15 бр.
Компонент “Земни недра” – 61 бр.
Компонент “Почви” – 155 бр.
Управление на отпадъците – 266 бр.
Издадени са 673 бр. преценки и становища от отдел „Превантивна дейност, КПКЗ, БРЗТ”в т. ч.:

- Преценки за необходимостта от екологична оценка на планове и програми – 42 бр.
- Становища по ЕО – 2 бр.
- Решения за преценяване необходимостта от извършване на ОВОС на инвестиционни предложения – 121 бр.
- Решение по ОВОС- 1 бр.
- Решения за преценяване на вероятната степен на отрицателно въздействие – 114 бр.
- Решения по оценка за съвместимостта – 13 бр.

Извършените проверки са 1081 бр., по компоненти и фактори, както следва:

Компонент „Въздух” – 265 бр.
Компонент “Води” – 178 бр.
Компонент “Почви” – 48 бр.
Компонент “Земни недра” – 63 бр.
Управление на отпадъците – 294 бр.
Опасни химични вещества – 75 бр.
Биологично разнообразие и защитени територии – 125 бр.
Превантивна дейност – 33 бр.

В РИОСВ-Перник са постъпили общо 59 бр. жалби и сигнали, от тях:

Жалби – 16 бр.: основателни -12 бр., неоснователни – 4 бр.
Сигнали – 46 бр.: основателни -33 бр., неоснователни – 13 бр.

Заявленията за достъп до информация са с общ брой 35.

КОМПОНЕНТИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

І.В Ъ З Д У Х

За изпълнение на поставените цели и задачи по опазване чистотата на компонент “атмосферен въздух” на регионално ниво се следи за спазване на следните нормативни документи:

- Закона за опазване на околната среда
- Закона за чистотата на атмосферния въздух и подзаконовите нормативни актове

Направление „ОЧВОХВУР” в РИОСВ-Перник следи за:

- Спазване на установените норми за качество на атмосферния въздух (КАВ) в установените за целта срокове и периодичност на докладване в МОСВ и ИАОС;
- Спазване на нормите за допустими емисии (НДЕ) по издадените комплексни разрешителни, по Наредба № 2 (в сила за действащи източници до 31.12.2008 г.), по Наредба № 1 от 2005 г. (в сила за нови източници от 2006 г., за действащи – от 31.12.2008г.);
- Спазване на НДЕ за емисии на ЛОС – Наредба № 7 от 21.10.2003 г., изпускани в атмосферния въздух в резултат на употребата на разтворители в определени инсталации
- Ограничаване емисиите на ЛОС при употребата на органични разтворители в определени бои, лакове и авторепаратурни продукти
- Програма за прилагане на Директива 94/63/ЕС относно ограничаване на емисиите на ЛОС при съхранение и превоз на бензини между терминалите и бензиностанциите;
- Спазване на изискванията на Наредба за установяване на мерки по прилагане на Регламент (ЕО) № 842/2006 относно някои флуорирани парникови газове;
- Спазване на изискванията на Наредба за осъществяване на контрол и управление на веществата, които нарушават озоновия слой

За опазване чистотата на атмосферния въздух, като регионална структура на Министерство на околната среда и водите, РИОСВ – Перник има задължения да предоставя първична информация във връзка с прилагането на следните директиви:

- ❖ Директива 280/2004/ЕС – Протокол от Киото и механизъм за мониторинг на парниковите газове;
- ❖ Регламент ЕО 1005/2009 относно веществата, които нарушават озоновия слой;
- ❖ Регламент (ЕО) № 842/2006 относно някои флуорирани парникови газове
- ❖ Директива 2001/80/ЕС – за ГГИ и ограничаване на емисиите;
- ❖ Директива 2008/50/ЕС за качество на атмосферния въздух и по-чист въздух за Европа (новата Директива заменя досега действащата Рамкова Директива 96/92/ЕС – за оценка и управление на КАВ;
- ❖ Директива 1999/30/ЕС за норми за SO₂, NO₂, ФПЧ, Рb в атмосферния въздух;
- Директива 2000/69/ЕС за норми за бензен и СО;
- ❖ Директива 2000/03/ЕС за норми за озон и алармени прагове;
- ❖ Директива 2004/17/ЕС за норми за As, Cd, Ni и ПАВ в атмосферния въздух;
- ❖ Директиви 1999/13/ЕС и 2004/42/ЕС за емисии на ЛОС при употребата на органични разтворители;
- ❖ Директива 94/63/ЕС за ограничаване на емисиите на ЛОС при съхранение и превоз на бензини между терминалите и бензиностанциите.

ОЦЕНКА И УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ

По смисъла на Закона за чистотата на атмосферния въздух:

“Качество на атмосферния въздух” е състояние на въздуха на открито в тропосферата, с изключение на въздуха на работните места, определено от състава и съотношението на естествените ѝ съставки и добавените вещества от естествен или антропогенен произход

“Норма за качество на атмосферния въздух” е всяко ниво, установено с цел избягване, предотвратяване или ограничаване на вредни въздействия върху здравето на населението и/или околната среда, което следва да бъде постигнато в определен за целта срок, след което да не бъде превишавано.

Брой пунктове за следене на качеството на атмосферния въздух на територията на РИОСВ-Перник и точното им местоположение

Към настоящият момент на територията на гр. РИОСВ-Перник са разположени един ръчен пункт за мониторинг на качеството на атмосферния въздух с ръчно пробовземане и последващ лабораторен анализ (Р) и една автоматично-измервателна станция (АИС), както следва:

- Пункт „кв. Църква” (Р) – код/номер: 035587106; обслужва се от ИАОС.
- Пункт „Шахтьор” (АИС) – код/номер: 035587110; обслужва се от ИАОС.

Измерванията по показатели прах в т.ч. фини прахови частици до 10 μm (ФПЧ₁₀), фини прахови частици до 2.5 μm (ФПЧ_{2.5}), общ суспендиран прах (ОСП) за мрежата от пунктове за контрол качеството на атмосферния въздух (КАВ), разположена на територията на РИОСВ-Перник, са отразени в табл. № 1:

Таблица № 1

Пункт за мониторинг	код/номер	Контролирани замърсители		
		ФПЧ _{2,5}	ФПЧ ₁₀	ОСП
„кв. Църква” (Р)	035587106	✓	✓	✓
„Шахтьор” (АИС)	035587110		✓	

Нормите за качество на атмосферния въздух (КАВ), съгласно действащата нормативна уредба по показатели прах и общ суспендиран прах (ОСП) са представени в табл. № 2:

Таблица № 2

Норма	Показател	Стойност	Дименсия	Период на осредняване
Средноденонощна норма (СДН)	ФПЧ ₁₀	50	µg/m ³	24 часа
Средногодишна норма (СГН)	ФПЧ ₁₀	40	µg/m ³	1 година
Средногодишна норма (СГН)+ДО	ФПЧ _{2,5}	40	µg/m ³	1 година
Максимално еднократна норма	ОСП	0.50	mg/m ³	30 минути
Средноденонощна норма (СДН)	ОСП	0.25	mg/m ³	24 часа
Средногодишна норма (СГН)	ОСП	0.15	mg/m ³	1 година

Нормите по гореописаните показатели са регламентирани със следните нормативни документи: Наредба № 9 от 03.05.1999 год. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици и олово в атмосферния въздух (обн. ДВ, бр. 46/1999 год.) и Наредба № 14 от 23.09.1997 год. за норми за пределно допустимите концентрации на вредни вещества в атмосферния въздух на населените места (обн. ДВ, бр. 88/1997 год.)

За гарантиране на точността и представителността на данните се извършват дейности по калибриране на средствата за измерване на пунктовете за контрол качеството на атмосферния въздух на територията на РИОСВ-Перник.

В таблиците по-долу са представени използваните методи за пробонабиране и анализ, честота на пробонабиране, наличие на система за управление на качеството, методи за калибриране и честота за различните пунктове:

Пункт „кв. Църква” (Р)

№	ВИД ИНФОРМАЦИЯ	ДАНИИ ЗА ПУНКТА
1.	Общ суспендиран прах (ОСП)	
	Метод	Ръчен гравиметричен метод БДС 17.2.4.20:1983
	Отговаря ли на референтния Вид оборудване/апаратура	да
	Помпи TECORA за вземане на проби от прах-ОСП; PM10; PM2,5	Касета-филтърдържател
	Характеристика на вземането на пробите	
	Разположение на пробовземната точка	на 1,5м. от сградата
	Височина на пробоотборната точка	3 m
	Дължина на пробовземната линия	2.0 m
	Вид на пробовземната линия	тефлонов шлаух
	Период на осредняване на резултатите	24 часа и 1 год., съгласно Наредба №14/2002

	Период на вземане на пробите	24 часа
	Начин на пренасяне на филтрите до лабораторията на ИАОС	Ежеседмично, в специални касети за прахови филтри
	Дейности в лабораторията на ИАОС, която обслужва пункта	Гравиметрично определяне
2.	Метрологично осигуряване	
	Честота на калибриране	
	Периодично калибриране и проверка на елементите на помпата TECORA за вземане на <u>проби от прах</u> :	от ИАОС
	Периодично калибриране на дебитомера	Веднъж на 1 година от акредитирана лаборатория на ИАОС
	Държавна периодична проверка на дебитомера	Веднъж на 1 година от акредитирана лаборатория
	Работни ежедневни проверки	
	Работни проверки на дебитите на четирите канала за газове на помпата (ежедневно или преди всяка проба)	Извършва се от оператора с ротаметър

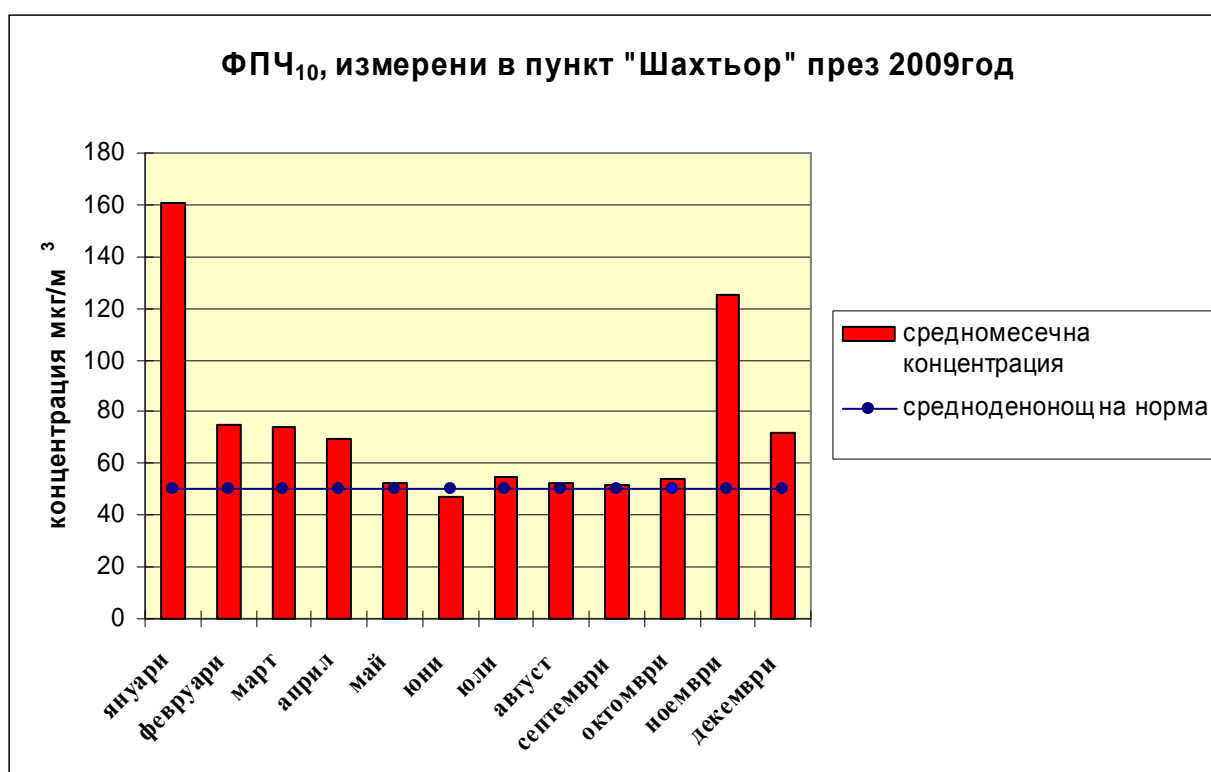
Пункт „Шахтьор” (АИС)

№	ВИД ИНФОРМАЦИЯ	ДАНИИ ЗА ПУНКТА
1.	Фини прахови частици (ФПЧ₁₀)	
	Метод	Абсорбция на бета-лъчи след сепариране в глава за ФПЧ ₁₀
	Отговаря ли на референтния	Не
	Период на осредняване на резултатите	24 часа и 1 год., съгласно Наредба №9/99
	Период на пробовземане	Непрекъснато
2.	Метрологично осигуряване	
	Честота на калибриране	
	Периодично калибриране и проверка на прахомера	На 6 месеца с калибрационни фолиа
	Държавна периодична проверка на дебитомера	Веднъж на 1 година от акредитирана лаборатория
	Работни проверки	
	Работни проверки на прахомера	Ежедневни проверки

Състояние на атмосферният въздух на територията на РИОСВ-Перник за периода от 01.01.2009 год. до 31.12.2009 год. по данни от автоматично-измервателната система и индикативния пункт за мониторинг на качеството на атмосферния въздух с ръчно пробовземане и последващ анализ.

Пункт „Шахтьор” (АИС)

Пункта е транспортен. Резултатите отчетени през 2009г. по показател ФПЧ_{10} очертават следната картина:

Източници на вредни вещества в атмосферния въздух в района на пункта са:

- ✓ “Топлофикация - Перник” ЕАД
- ✓ Цялостният ремонт през летния период на 2009 г. на вътрешноградската улична мрежа, централната част на града, вътрешно-кварталните пространства и създаването на нови кръстовища.

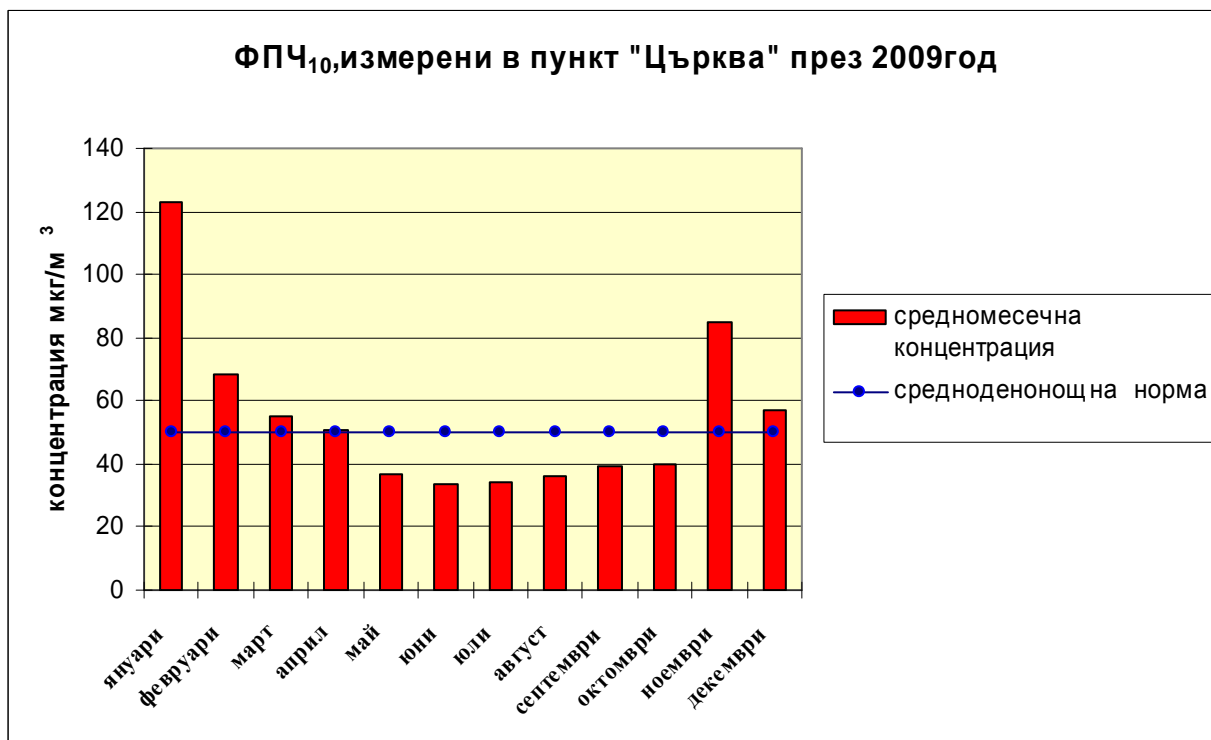
По показател **серен диоксид** през 2009год са регистрирани следните превишения:

- ✓ В периода 7-13 януари са регистрирани превишения на средночасовите норми. Регистрирани са две поредни превишения на алармения праг за информиране на населението.
- ✓ На 21 декември е регистрирано превишение на средноденонощната норма

През 2009год не е регистрирано превишение на максималната осемчасова стойност на **въглероден оксид** в рамките на денонощие.

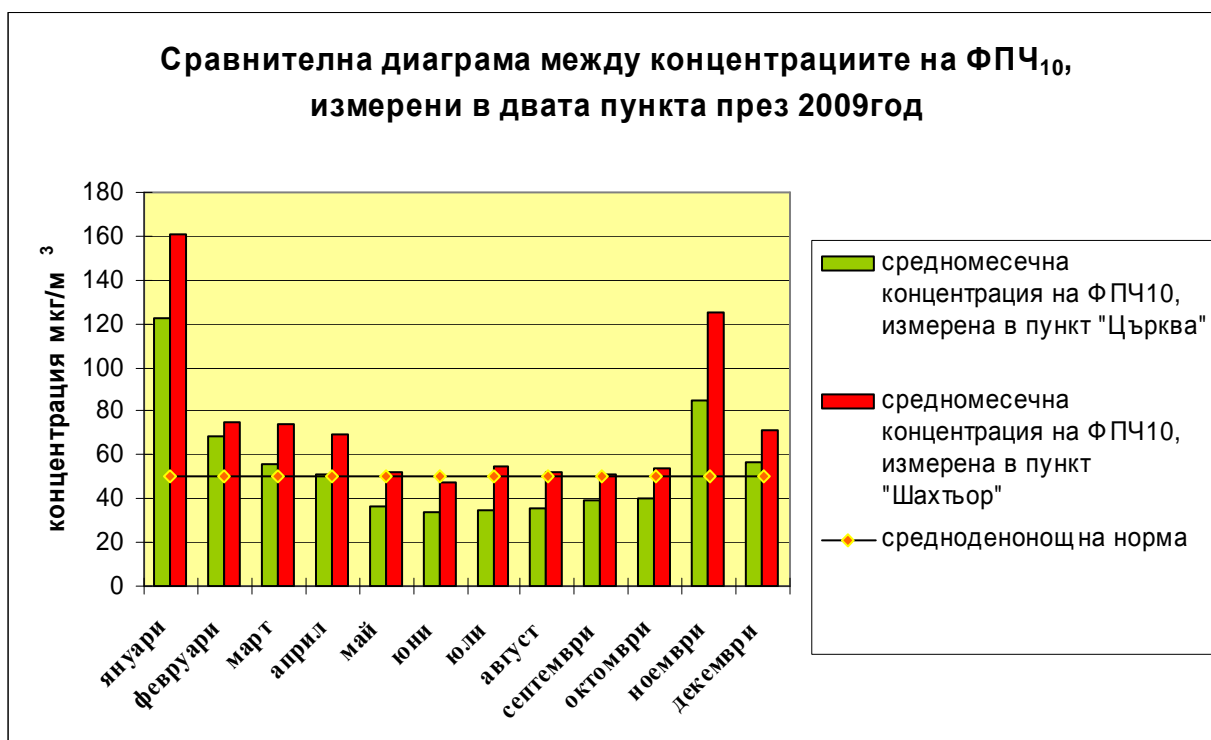
Пункт „кв. Църква” (Р)

Пункта е градски фонтов. Резултатите отчетени през 2009 г. по показател ФПЧ_{10} очертават следната картина:

През 2009г. източници на вредни вещества в атмосферния въздух в района на пункта са:

- ✓ Дейността на стоманодобивното предприятие „Стомана Индъстри” АД
- ✓ Изкопните дейности за **газификацията** на кв. "Църква" и кв. "Изток"
- ✓ Ремонтни дейности на магистрала **Е-79**

От регистрираните данни за ФПЧ10 е видно, че превишения над средноденонощната концентрация са характерни и за двата пункта, като по-силно замърсен район е този в района на пункт „Шахтьор”.

Като основни източници на емисии на прах, които определят качеството на атмосферния въздух са промишления сектор, енергетиката и автомобилния транспорт.

Качеството на атмосферния въздух в гр. Перник се формира от емисиите на автомобилния транспорт и промишлеността .

Основен проблем си остават емисиите на **ТЕЦ „Република”**.

През 2009г. има понижаване на концентрациите на ФПЧ₁₀ през летния период на 2009г. в сравнение със същите месеци на предходната година. Една от причините е, че рехабилитираният парогенератор №5 и новия електрофилтър към него е въведен в експлоатация.

Друга мярка за подобряване качеството на атмосферния въздух е, че в периода 06.08.2009 г. - 10.08.2009 г. експерти на РИОСВ - Перник извършиха пломбиране на старите парогенератори №№ 1, 2, 3 и 4 на ТЕЦ „Република”.

В община Перник е налице превишаване на установените норми, за това общината има изготвена Програма за намаляване нивата на замърсителите и достигане на установените норми, съгласно разпоредбите на чл. 27, ал. 1 от Закона за чистотата на атмосферния въздух. Същата е приета с решение № 241 от Общински съвет Перник.

Програмата е актуализирана с решение № 466/22.12.2009г. на Общински съвет – Перник.

Община Перник е предприела следните мерки, с цел устойчиво съответствие на източниците на замърсяване:

✓ **Газификация на град Перник**

През 2009г. започна първия етап от проекта за газификация на града. Обхванати са кв.”Църква” и кв.”Изток” с общо трасе от 25 км. и краен срок за изпълнение 2010г.

✓ **Цялостен ремонт на уличната мрежа в град Перник**

Преасфалтирана е цялата вътрешноградска мрежа, централната част на града и вътрешно-квартални пространства. Създадени са нови кръстовища с цел подобряване на организацията на движението и намаляване на вредните емисии от автомобилния транспорт. Предстои ремонт на още улици в града.

✓ **Енергийна ефективност в град Перник**

В по-голяма част от общинските училища и сгради е извършено саниране по проекти за енергийна ефективност на общината. Предстои саниране и на други общински обекти.

✓ **Благоустрояване на град Перник**

Извършва се благоустрояване на междублокови пространства и озеленяване на общински терени.

Въпреки предприетите мерки от страна на РИОСВ-Перник и Община Перник през 2009 г. няма чувствителна промяна в качеството на атмосферния въздух по показател РМ10, тъй като значително се увеличи делът на неорганизираните прахови емисии.

Следят се резултатите от показанията на АИС “Шахтьор” и се представят доклади в МОСВ и ИАОС за източниците и причините на регистрираните превишения.

Във връзка с текущата оценка на качеството на атмосферния въздух (КАВ), през 2009 година са изготвени:

- 12 месечни справки за измерени концентрации по показатели CO, NO₂, SO₂ и ФПЧ₁₀ по данни, регистрирани в пункт „Шахтьор”;

- 2 шестмесечни доклади за КАВ, за зимен и летен период;

Бюлетините и докладите се публикуват на страницата на РИОСВ-Перник:

<http://www.riosv-pernik.com/>

и централизирано на Интернет страницата на Изпълнителна агенция по околна среда, гр. София, на адрес:

<http://nfp-bg.eionet.eu.int/ncesd/bul/bulletins.html>

II. ВОДИ

Контролната дейност обхваща обекти, формиращи отпадъчни води и обекти, чиято дейност се отнася до опазване и подобряване състоянието на водните ресурси на територията на областите Пернишка, Кюстендилска и Софийска /община Самоков/. Контролира се състоянието на водите и водните обекти по поречия Струма, Ерма, Искър и Марица в териториалния обхват на 16 общини.

Проверките за **контрол по опазване и използване на водите и водните обекти** касаят:

- Пречиствателни съоръжения за отпадъчни води;
- Канализационни системи;
- Състояние и правилна експлоатация на пречиствателни станции за отпадъчни води от населени места;
- Изпълнение на условия в издадени Разрешителни за ползване на воден обект с цел заустване на отпадъчни води и Комплексни разрешителни;
- Провеждане на емисионен контрол на обекти, заустващи в повърхностни водни обекти в съответствие с издадени Разрешителни за заустване на отпадъчни води по чл. 46 от Закона за водите (обн. ДВ, бр. 67 /1999 г.) и Комплексни разрешителни по Закона за опазване на околната среда (обн. ДВ, бр. 91 /2002 г.), Заповед № РД - 279 /2006 г. на МОСВ и утвърден списък на емитерите;
- Състояние на хвостохранилища, шламоохранилища, насипища и системите за следене на сигурността им.
- Източниците на замърсяване на водни обекти при аварийни ситуации и залпови изпускания.

В териториалния обхват на инспекцията са поречията на реките Струма, Ерма, Искър, Марица и притоците им. Категорията на водите, се определя съгласно Заповед № РД-272 /03.05.2001 г. на Министъра на околната среда и водите “за категоризация на повърхностните води във водните обекти или в части от тях”.

Водите в зависимост от качествените показатели и ползването им се разделят на три категории:

Първа – води, които се ползват за питейно-битови цели, питейни нужди в хранителната и други промишлености, изискващи вода от същото качество.

Втора – води, които се ползват за водопой на животни, културни нужди, рибовъдство, воден спорт и други.

Трета – води, които се ползват за напояване, за промишлеността и други нужди.

Река Струма от извори до с. Боснек, община Перник е първа категория, след с. Боснек до вливане на р. Рилска, община Кочериново е втора категория.

Река Ерма от границата с Република Сърбия при с. Стрезимировци до границата, след гр. Трън е втора категория

Река Искър в териториалния обхват на инспекцията до яз. Искър е първа категория.

Река Марица: в териториалния обхват на инспекцията попада само горното течение на р. Марица в границите на община Самоков и е първа категория от извори до с. Радуил, след село Радуил е втора категория.

Притоците към отделните поречия се категоризират от изворите до първото населено място, като първа категория, след първо населено място до вливане в съответния воден обект – втора категория.

Контролът върху състоянието на повърхностните и подземни води е организиран в рамките на **Националната система за мониторинг на околната среда /НСМОС/**. Мониторингът на водите е регламентиран в Наредба № 5 /23.04.2007 г., която урежда реда и начина за създаване на мрежите и планиране за мониторинга.

За осъществяване контрола на повърхностните течащи води се ползват данни относно екологичното им състояние /качествено и количествено/ на база резултатите от извършваната мониторингова дейност по националната система за мониторинг на повърхностните води.

На територията на **Област Перник**, НСМОС обхваща 15 пункта за наблюдение качеството на повърхностните води в реките и в 3 язовира:

-яз. Пчелина, втора категория;

-яз. Студена, първа категория;

-яз. Ярловци, втора категория.

На територията на **Област Кюстендил**, НСМОС обхваща 18 пункта за наблюдение качеството на повърхностните води в реките и в язовир Дяково, втора категория.

На територията на **Община Самоков /Софийска област/**, НСМОС обхваща 4 пункта за наблюдение качеството на повърхностните води в реките и в язовир Бели Искър, първа категория.

Честотата на пробовземане и схемата на анализи е в зависимост от вида на пункта съгласно Заповед на МОСВ. Основните показатели, които се анализират са: перманганатна окисляемост, БПК₅, ХПК, неразтворени вещества, желязо, азотни показатели, фосфати, хлориди, сулфати, нефтопродукти, тежки метали. На място се определят показателите: активна реакция рН, разтворен кислород, наситеност с кислород, електропроводимост.

Целта на текущия и последващ контрол, осъществяван от експертите на РИОСВ - Перник е подобряване състоянието на водните обекти и опазване на водните ресурси.

Проверките и предписанията са във връзка с предотвратяване и/или преустановяване директното заустване на непречистени отпадъчни води, предприемане на необходимите мерки от страна на ръководствата на предприятията за привеждане на съществуващите пречиствателни съоръжения в техническа и експлоатационна изправност, както и за изграждане на нови такива.

Едни от важните мероприятия за опазване на водите от замърсяване и подобряване на тяхното качествено състояние, наред с контрола и поддръжката на локалните пречиствателни съоръжения за отпадъчни води, е реализацията на инвестиционните проекти за изграждане на канализационни мрежи и селищни пречиствателни станции.

През 2009 г. са извършени 90 бр. проверки общо по превантивен, текущ и последващ контрол, както и съвместни проверки с представители на общините по проблеми във връзка с инвестиционни проекти, участия в общински и областни екологични съвети по Закона за устройство на територията; взето е участие в 7 държавни приемателни комисии за въвеждане на обекти в редовна експлоатация, съгласно Наредба № 2 /31.07.2003 г. на МРРБ.

Емисионен контрол се провежда съвместно с Регионалната лаборатория - София към ИАОС, в изпълнение на Заповед № РД – 484 /14.05.2004 г на Министъра на околната среда и водите, изм. и доп. със Заповед № РД – 279 /09.05.2006 г. за дейността на “Контролно - информационната система за състоянието на отпадъчните води”.

Обектите – емитери, подлежащи на контрол през 2009 г. са общо 26 бр. по поречията на реките Струма, Ерма и Искър, съгласно утвърден списък с писмо изх. № 05-08-83 /08.01.2009 г. на ИАОС. През 2009 г. са извършени общо за отделните поречия 70 бр. проверки с провеждане на емисионен контрол съвместно с РЛ – София.

Прилагане на административно-наказателни мерки при нарушаване на екологичното законодателство по Закона за водите и ЗООС при увреждане и/или замърсяване на води и водни обекти по установен ред:

За установени нарушения и в съответствие с изискванията на Закона за опазване на околната среда и Закона за водите, са съставени 2 акта за установяване на административни нарушения /АУАН/: на “Винпром Кюстендил” АД, гр. Кюстендил и на „Роял Патейтос” АД, с. Белчин, община Самоков.

Проведена е процедура по актуализация на текуща санкция на “ТЕЦ Бобов дол” ЕАД, с. Големо село, община Бобов дол.

РИОСВ - Перник извършва текущ контрол за състоянието и експлоатацията на **пречиствателните станции /ПСОВ/,** включително изпълнението на условията в издадените Разрешителни за заустване на отпадъчни води /РЗОВ/ по реда на Закона за водите. Провежда се задължителен два пъти годишно емисионен контрол върху състоянието на пречистените отпадъчни води на изход ПСОВ, при който за разглеждания период не са установени превишения и неспазване на индивидуалните емисионни ограничения, определени в издадените РЗОВ.

Основната цел на Рамковата директива за водите (РДВ) на Европейския съюз (ЕС) е да бъде постигнато *добро състояние на водите* (екологично и химично) за всички водни тела (повърхностни води, подземни води и преходни води) до 2015 г. За постигането на тази цел, РДВ предлага серия от стъпки, които имат за цел разработването на План за управление на речните басейни за всеки район на речен басейн.

В ПУРБ са предвидени мерките, които следва да бъдат изпълнени за постигане на добро състояние на водите във всички водни тела до 2015 г.

Към основните мерки, които са приети в българското законодателството, се включват:

- ✓ Строителство на нови пречиствателни станции на отпадъчни води (ПСОВ) за населени места с над 10 000 е.ж. /края на 2010 г./;
- ✓ Строителство на нови ПСОВ за населени места между 2 000 и 10 000 е.ж. /края на 2014 г./;
- ✓ Реконструкция на съществуващи ПСОВ.

Обща информация относно необходимостта от строителство на нови пречиствателни станции за отпадъчни води (ПСОВ) за населени места с над 10 000 е.ж., както и за реконструкция на съществуващи ПСОВ, намиращи се в териториалния обхват на дейност на РИОСВ – Перник:

ПОРЕЧИЕ СТРУМА

Изграждане на нови ПСОВ /за населени места с над 10 000 е.ж./

1. гр. Сапарева баня /ПСОВ ще обслужва гр. Сапарева баня, с. Сапарево, с. Паничище и курорт Паничище/ - общо за 18 000 е.ж.

Данни за канализационната мрежа на населеното място – гр. Сапарева баня:

-Тип на канализационната мрежа – смесена, степен на изграденост и степен на ползваемост – 90,00 %

-Оценка на функционалното състояние на съществуващата канализационна мрежа – добро.

-Необходимост от реконструкция и подмяна на колектори и/или съоръжения – няма.

-Необходими канализационни мрежи и съоръжения с дължина и диаметри за довеждане на отпадъчните води до площадката на бъдещата ГПСОВ - към момента не са доизградени още около 600 м. от довеждащия колектор до площадката, който в останалата си част е изпълнен от бетонови тръби ф 800 мм.

Данни относно изграждането на новата Пречиствателна станция за отпадъчни води:

Брой реални жители, брой еквивалентни жители по БПК 5 - 9 472 реални жители, 18 000 брой еквивалент жители.

Има издадено Решение № 31-ПР /2004 г. на РИОСВ – София за преценяване на необходимостта от извършване на оценка на въздействието върху околната среда на инвестиционно предложение „Изграждане на ГПСОВ, гр. Сапарева баня” и издадено от БД ЗБР гр. Благоевград разрешително за заустване на отпадъчни води в повърхностен воден обект – р. Джерман № 43110018 /21.04.2008 г.

- Възложител на обекта – **Община Сапарева баня**

- Наличие на отредена площадка за изграждане на бъдещата ГПСОВ. Размери на площадката в дка. Собственост на терена, проведени процедури по отчуждаване и промяна предназначението на земята:

Строителството на новата ПСОВ ще се реализира върху поземлен имот – частна общинска собственост /АОС № 205 /08.02.2007 г./, с площ 10 000,00 кв.м.

-Данни за наличието на доклад за хидрогеоложки проучвания на площадката – да.

-Данни за наличието на доклад за хидроложки проучвания за створа на реката в мястото на заустване – да.

-Данни за водоприемника на отпадъчните води – р. Джерман, поречие Струма, II - ра категория водоприемник; характеристика на зоната за заустване – чувствителна.

- Проектна готовност за изграждане:

-Община Сапарева баня разполага с изготвен идеен инвестиционен проект за ПСОВ, както и има подписан Договор № 58-131-Ц181 /12.01.2009 г. за БФП по оперативна програма „Околна среда” за периода 2007 – 2013 г. съфинансирана от Европейския фонд и Кохезионен фонд на ЕО за проект Техническа помощ за подготовка на интегриран инвестиционен проект във водния сектор на гр. Сапарева баня.

2. гр. Бобов дол - общо за 12 000 е.ж.

Данни за канализационната мрежа на населеното място – гр. Бобов дол:

-Тип на канализационната мрежа – смесена, степен на изграденост и степен на ползваемост – 90,00 %

-Оценка на функционалното състояние на съществуващата канализационна мрежа – в лошо състояние, част от нея е изградена преди повече от 30 год., а др. част е без одобрен проект.

-Необходимост от реконструкция и подмяна на колектори и/или съоръжения – предвидена е реконструкция и рехабилитация на водоснабдително-канализационната мрежа /битова и дъждовна/ съгласно изготвен идеен проект.

-Необходими канализационни мрежи и съоръжения с дължина и диаметри за довеждане на отпадъчните води до площадката на бъдещата ГПСОВ - Необходима е рехабилитация на съществуващия външен отвеждащ колектор от бетонови тръби ф500 с гофрирани тръби ф630.

Данни относно изграждането на новата Пречиствателна станция за отпадъчни води:

Брой реални жители, брой еквивалентни жители по БПК 5: 2007 г. - 6263 реални жители, 2037 г. - 8442 реални жители, 12 000 брой еквивалент жители.

Издадено е Решение № ПЕ-68-ПР /2009 г. за преценяване на необходимостта от извършване на оценка на въздействието върху околната среда на Директора на РИОСВ – Перник за инвестиционното предложение: „Доизграждане, реконструкция и рехабилитация на водоснабдително-канализационната мрежа /битова и дъждовна/ и изграждане ПСОВ – гр. Бобов дол”.

Възложител на обекта – Община Бобов дол

- Наличие на отредена площадка за изграждане на бъдещата ГПСОВ. Размери на площадката в дка. Собственост на терена, проведени процедури по отчуждаване и промяна предназначението на земята:

Обща площ на площадката – 4,062 дка, местн. Даутица, земл. на гр. Бобов дол, представляваща имот № 009077, образуван от имот № 009042 /съществуваща площадка на ПСОВ с площ 2, 514 дка, АОС № 272 /2005 г./ и имот № 009071 с площ 1,548 дка /в процедура е по промяна предназначението на земята/.

-Данни за наличието на доклад за хидрогеоложки проучвания на площадката – да.

-Данни за наличието на доклад за хидроложки проучвания за створа на реката в мястото на заустване – да.

-Данни за водоприемника на отпадъчните води – р.Разметаница, десен приток на р.Джерман, поречие Струма, II^{ра} категория водоприемник; характеристика на зоната за заустване – чувствителна.

- Проектна готовност за изграждане:

-Има изготвено прединвестиционно проучване. Изготвен идеен проект „Доизграждане, реконструкция и рехабилитация на водоснабдително-канализационната мрежа /битова и дъждовна/ и изграждане ПСОВ – гр. Бобов дол” - „Стройкомерс инженеринг” ООД Пловдив, 2009 г. Предстои да бъде одобрен от Областен експертен съвет /ОЕСУТ/.

На 12.01.2009 год. между МОСВ и община Бобов дол е сключен договор за безвъзмездна финансова помощ с рег. номер 58-131-С017 по Оперативна програма „Околна среда 2007-2013 г.”, съфинансирана от Европейския фонд за регионално развитие и Кохезионния фонд на Европейската общност за проект „Техническа помощ за подготовка на инвестиционен проект „Доизграждане, реконструкция и рехабилитация на водоснабдително-канализационната мрежа /битова и дъждовна/ и изграждане на ПСОВ – гр. Бобов дол”.

За изпълнение на задълженията по договора за безвъзмездна финансова помощ е проведена процедура и сключен договор за възлагане на обществена поръчка за услуга с предмет „Подготовка на инвестиционен проект „Доизграждане, реконструкция и рехабилитация на водоснабдително-канализационната мрежа /битова и дъждовна/ и изграждане на ПСОВ - гр. Бобов дол” № 64 /03.12.2008 г.

Реконструкция на съществуващи /действащи/ ПСОВ:

1.ПСОВ Кюстендил – 58 100 е.ж.

-Година на проектиране на ПСОВ Кюстендил – 1960 - 1965 г.

-Въвеждане в експлоатация - 1975 - 1976 г.

-Собственост на машините, съоръженията и сградите – държавна. Собственост на терена – общинска. Експлоатиращо лице: „Кюстендилска вода” ЕООД, гр. Кюстендил.

-Данни за водоприемника на отпадъчните води – р.Банщица, десен приток на р.Струма, поречие Струма, II – ра категория водоприемник. Издадено е Разрешително за заустване на отпадъчни води № 43110064 /03.04.2009 г. – БД ЗБР.

Има издадено Решение № 30-ПР /2005 г. на Министъра на околната среда и водите за преценяване необходимостта от извършване на оценка на въздействието върху околната среда: **”Интегриран проект за водния цикъл на гр. Кюстендил” с възложител: Община Кюстендил.**

С инвестиционната мярка по програма ИСПА се предвижда: подмяна и рехабилитация на канализационната и водоснабдителни мрежи, реконструкция, рехабилитация и преоборудване на съществуващите ПСОВ - Кюстендил и ПСПВ. За ПСОВ се предвижда рехабилитация на съществуващите съоръжения с цел осигуряване на денитрификация, премахване на фосфор и производство на стабилизирана утайка.

Съществуващите съоръжения засега според проекта за реконструкция и модернизация не изискват необходимостта от разширение на ПСОВ. Работният проект за реконструкция и модернизация на ПСОВ предвижда подмяна и модернизиране на всички технологични машини и съоръжения без стоманобетоновите такива. Той е на фаза съгласуване, като необходимите средства за реконструкцията и модернизацията на ПСОВ, съгласно Финансовия меморандум са осигурени по Програма ИСПА и Министерството на финансите.

Стартирана е подготовката за строителството на временен байпас на ПСОВ, който ще позволи изпълнението на проекта по реконструкция и модернизация на ПСОВ. Той ще осигури непрекъсваемост на работата на ПСОВ.

2. ПСОВ Батановци, гр. Перник – 100 000 е.ж.

-Година на проектиране - 1968 – 1972 г.;

-Година на въвеждане в експлоатация – 1986 г.;

-Собственост на пречиствателната станция – 51 % държавна и 49 % общинска;

-Експлоатиращо предприятие – “В и К” ООД, гр. Перник;

-Данни за водоприемника на отпадъчните води – р. Струма, поречие Струма, II – ра категория водоприемник. Издадено е Разрешително за заустване на отпадъчни води № 43110027 /16.10.2008 г. – БД ЗБР.

Има издадено Решение № ПЕ-28-ПР /2009 г. на РИОСВ – Перник за преценяване на необходимостта от извършване на оценка на въздействието върху околната среда на Директора на РИОСВ – Перник на инвестиционно предложение **„Интегриран проект за водния цикъл на гр. Перник” с възложител: Община Перник.** Интегрираният проект за водния цикъл на гр. Перник включва:

- реконструкция, модернизация и преоборудване на съществуващата Пречиствателна станция за отпадъчни води /ПСОВ - Батановци/;
- реконструкция, модернизация и преоборудване на съществуващата Пречиствателна станция за питейни води /ПСПВ/, гр. Перник;
- реконструкция и разширение на водоснабдителната мрежа на гр. Перник;
- реконструкция и разширение на канализационната мрежа на гр. Перник.

За ПСОВ – гр. Батановци се предвижда рехабилитация на съществуващи съоръжения, с цел осигуряване на висока степен на пречистване на отпадъчните води до необходимите изисквания за заустване във воден обект – р. Струма, водоприемник II категория, „чувствителна зона” в мястото на заустване. Предвидена е съвременна технологична схема на пречистване – механично, биохимично, физикохимично, обеззаразяване на отпадъчните води и аеробно стабилизиране на утайката. Целта е редуциране на замърсителните товари: редукция на органичната замърсеност, отразена в еквивалентните показатели ХПК и БПК₅ и редукция на биогенните елементи азот и фосфор.

„Водоснабдяване и канализация” ООД – Перник, съвместно с Община Перник кандидатура по ИСПА Мярка №2006/BG/16/P /PA /001 EuropeAid 124487/D/SV/BG - ”Техническа Помощ за подготовка на интегрирани водни мерки в Перник и Видин”.

3.ПСОВ Дупница – 45 000 е.ж.

-Година на проектиране - 1974 год.;

-Година на въвеждане в експлоатация - 1982 год.;

-Собственост на пречиствателната станция – община Дупница;

-Експлоатиращо предприятие – “В и К – Дупница” ЕООД, гр. Дупница;

-Данни за водоприемника на отпадъчните води – р. Джерман, ляв приток на р. Струма, поречие Струма, II -^{pa} категория водоприемник. Издадено е Разрешително за заустване на отпадъчни води № 43110001 /16.04.2007 г. – БД ЗБР.

Има издадено Решение № ПЕ-61-ПР /2009 г. за преценяване на необходимостта от извършване на оценка на въздействието върху околната среда на Директора на РИОСВ – Перник за инвестиционно предложение **„Реконструкция, модернизация и разширение на ГПСОВ гр. Дупница” с възложител: Община Дупница.**

Инвестиционното предложение за реконструкция на ГПСОВ - Дупница включва:

- Рехабилитация, ремонт и саниране на основни съоръжения;
- Подмяна на съществуващото машинно-технологично оборудване с по-модерно, поточно и по-енергийно ефективно.
- Предвижда се монтиране на нова инсталация за обеззаразяване на пречистената отпадъчна вода с UV-лъчи; подновяване на утайковото стопанство.

В изпълнение на сключен Договор между Община Дупница и МОСВ за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по ОП „Околна среда 2007-2013”, съфинансирана от Европейския фонд за регионално развитие и от Кохезионния фонд на европейската общност за изпълнението на проект: Техническа помощ за подготовка на инвестиционен проект “Реконструкция, модернизация и разширяване на ГПСОВ – гр. Дупница” по приоритетна ос 1 на оперативна програма „Околна среда 2007 – 2013 г. е подписан Договор за ”Консултантски услуги за изготвяне на пълен инвестиционен проект за реконструкция, модернизация и разширение на ГПСОВ - гр. Дупница” между Община Дупница и Обединение „ХПК-Интел” ДЗЗД.

Към настоящия момент са извършени:

- Подробно геодезическо заснемане - извършено е геодезическо заснемане и изработване на цифров модел на ГПСОВ – Дупница; Изготвена е актуализирана скица;
- Инженерно-геоложки и хидро-геоложки проучвания на терена;
- Физико-химичен доклад;
- Съгласуван от Областен експертен съвет по устройство на територията – Кюстендил и одобрен от Общински експертен съвет по устройство на територията при община Дупница идеен проект. Одобрен е вариант на технологично решение.
- Одобрен подробен устройствен план, удостоверяващ, че предназначението на земята отговаря на инвестиционното намерение;
- Предоставен е финансово-икономическия анализ в съответствие с изискванията на Ръководството за подготовка на проекти в сектор «Води» по ОП «Околна среда», Ръководството на ГД Регионална политика за изготвяне на анализ разходи-ползи за инвестиционни проекти и Методическите указания на Министерство на финансите. Към момента анализа е в процес на съгласуване;
- В процес на разработка е работен проект;
- В процес е изготвяне на формуляра за кандидатстване за финансиране на бъдещия инвестиционен проект по Приоритетна ос 1 на ОПОС.

Проекта ще бъде финансиран по Оперативна Програма „Околна Среда 2007 – 2013 г.”.

Реконструкцията на ГПСОВ – гр.Дупница ще започне след приключване на проект “Техническа помощ за подготовка на инвестиционен проект “Реконструкция, модернизация и разширяване на ГПСОВ – гр. Дупница” и осигуряване на финансиране.

4.ПСОВ Радомир – 17 300 е.ж.

-година на проектиране: 1980 г.;

-година на въвеждане в експлоатация: 1987 г.;

-собственост на пречиствателната станция и експлоатиращо предприятие: собственост на “Радомир - Метал Индъстрийз“ АД гр. Радомир; експлоатиращо предприятие - “ПСОВ ЛЕКО КО“ ЕООД гр. Радомир;

-данни за водоприемника: р. Струма, поречие Струма, II^{-ра} категория водоприемник. Издадено е Разрешително за заустване на отпадъчни води № 400090-2 /14.12.2006 г. – БД ЗБР.

-необходимост от реконструкция и модернизация - ПСОВ се нуждае от реконструкция и модернизация на следните съоръжения: реконструкция на системата за изваждане на пясък от пясъкозадържател; изграждане на маслоуловител; реконструкция и модернизация на системата за аерация в биобасейна /подмяна на аерационната система с по-ефективна/; модернизация и въвеждане в експлоатация на хлораторна инсталация; изграждане на третично стъпало за денитрификация; модернизация на обезводняване на изгнилата утайка; модернизация на неефективната водопонизителна система; подмяна на шнековите помпи, помпи за рецикулация, помпи за сурова утайка; подмяна на амартизирани тръбопроводи за активна и сурова утайка.

Липсва проектна готовност. Поради ниската цена на инкасиране, фирмата не разполага със средства за реконструкция и модернизация на ПСОВ и разчита на външно финансиране.

До момента не е постъпила в РИОСВ – Перник преписка във връзка с провеждане на процедура по Глава Шеста от Закона за опазване на околната среда /преценка за необходимостта от ОВОС/ за реконструкцията на ПСОВ Радомир.

ПОРЕЧИЕ ИСКЪР

Действащи ПСОВ /за населени места с над 10 000 е.ж./

ПСОВ Самоков – 58 500 е.ж.

-Година на проектиране - 1999 год.;

-Година на въвеждане в експлоатация - 2001 год.;

-Собственост на машини, съоръжения и сгради – „В и К“ ЕООД, гр. София. Собственост на терена – общинска.

-Експлоатиращо предприятие – “В и К” ЕООД, гр. София;

-Данни за водоприемника на отпадъчните води – р. Искър, поречие Искър, I^{-ва} категория водоприемник. Издадено е Разрешително за заустване на отпадъчни води № 13140059 /10.06.2008 г. – БД ДР.

По проект, за ПСОВ са предвидени три етапа. Първи етап /механично пречистване/ и втори етап /биологично пречистване/ са изградени съгласно проекта и са в експлоатация. Трети етап /химическо стъпало/, поради спряно финансиране не е изпълнен по проекта.

За периода от 2005 г. до настоящия момент при провеждания задължителен два пъти годишен емисионен контрол на обект ПСОВ – Самоков, не са констатирани превишения на индивидуалните емисионни ограничения, определени в издаденото разрешително за заустване.

III. ЗЕМИ, ПОЧВИ И ЗЕМНИ НЕДРА

Почвата е един от основните компоненти на екосистемата. Тя е национално богатство, ограничен, незаменим и практически невъзстановим природен ресурс. Почвата е източник на суровини и материали, хабитат за биологични видове, среда за съхранение на генетичните ресурси, носител и пазител на историческото и културно наследство на човечеството. Опазването на почвата и нейните функции, както и нейното устойчиво ползване и трайно възстановяване е приоритет и задължение на всички. Дейностите които предизвикват вредни изменения на почвата, изразяващи се в нарушаването на почвените функции, от което следват значителни вреди за отделния индивид и за човечеството като цяло, водят до затруднено възстановяване на природните екосистеми на земята.

През последните години Европейският съюз отделя специално внимание на необходимостта от формиране и провеждане на правилна политика за опазване, устойчиво използване и възстановяване на почвите. Акцентът се поставя върху превантивната защита и въвеждането на мерки за устойчивото им управление.

По осъществяването на контрола при увреждане и замърсяване на почви, през 2009 г. от експертите на направление „ОВПЗН” са извършени проверки и са издадени 150 бр. становища във връзка с реализация на инвестиционни намерения за промяна на предназначението на земите, в това число за област Перник - 105 бр., за област Кюстендил - 40 бр. и за община Самоков - 5 бр..

От няколко години се наблюдава трайна тенденция към увеличаване на площите, за които се провеждат процедури по ППЗЗ на територията, контролирана от РИОСВ-Перник. През 2009 г. площите с променено предназначение на земеделски земи са 347 000 м²., в т.ч. за област Перник са 254 400 м², за област Кюстендил – 87 538 м² и за община Самоков – 5 065 м².

Осъществени са 9 броя проверки по контрол на фирми имащи разрешения за извършване на дейности по търсене и проучване на подземни богатства на територията на области Кюстендил и Перник. Осъществени са и проверки за последващ контрол по изпълнението на работите по техническа рекултивация на проучвателни изработки (канави и сондажи), в предоставените проучвателни терени.

ЗЕМНИ НЕДРА

Земни недра е един от най-важните компоненти на околната среда. Това е практически невъзстановим природен ресурс. Основна задача в работата на експертите по компонента, се изразява в контрол по спазване на определените с нормативните актове изисквания и ред за ползването на земните недра, както и изискванията за разумното, рационално и екологосъобразно използване на подземните богатства при проучването, добива и първичната им преработка, регламентирани в Закона за опазване на околната среда (ЗООС) и Закона за подземните богатства (ЗПБ), както и на изискванията на другите специални закони, отнасящи се до компонентите на околната среда – води, атмосферен въздух, минерално разнообразие, биологично разнообразие и неговите елементи, доколкото върху тях оказват въздействие дейностите по търсенето, проучването и добива на подземни богатства.

Търсенето и проучването на подземни богатства започват след решение на Министерски съвет за предоставяне на разрешение и сключване на договор със съответното министерство, съгласно предоставената му компетентност в закона.

Търсенето, проучването, добивът и първичната преработка на подземни богатства, ликвидацията и консервацията на геолого-проучвателни и минно-добивни обекти

задължително започват и се провеждат въз основа на цялостни и годишни работни проекти, изготвени от титулярите на разрешения за търсене и/или проучване и от концесионерите.

Добивът на подземни богатства се извършва след предоставяне на концесия, съгласно разпоредбите на Закона за концесиите и ЗПБ, както и след съгласуване на горепосочените Цялостни проекти за добив и рекултивация на нарушените терени, изготвени за срока на концесията.

Основно, добивът на подземни богатства на територията на области Кюстендил и Перник се извършва по открит, кариерен способ, с изключение на част от находище „Бобовдолски въглищен басейн”, където в по-голямата си част добивът се осъществява по подземен начин.

На територията на области Перник и Кюстендил на пряк контрол са 76 броя обекти от геолого–проучвателната, минно–добивната и преработвателната промишленост, от които 16 обекта са площи за търсене и проучване на ППБ, 42 са действащите обекти за добив и първична преработка, а 18 обекта са на оперативен отчет. Обектите са основно в следните направления:

- метални полезни изкопаеми;
- неметални полезни изкопаеми – индустриални минерали;
- твърди горива
- строителни материали.

Съгласно заложеното в Закона за опазването на околната среда, контролът по отношение спазването изискванията за рационално и екологосъобразно използване на подземните богатства, както и по отношение опазването на останалите компоненти на околната среда при извършването на търсенето, проучването, добивът и първичната преработка на подземни богатства е превантивен, текущ и последващ.

В изпълнение на изискванията за осъществяване на превантивния контрол, експертите от сектор ”ОПЗН”, изготвят становища по: цялостни проекти за търсене, проучване, добив и първична преработка на подземни богатства, в съответствие с изискванията на ЗПБ; по проекти за рекултивация на нарушени терени, изготвени в съответствие с изискванията на Наредба № 26 от 02.10.1996 г. за рекултивация на нарушени терени, подобряване на слабопродуктивни земи, отнемане и оползотворяване на хумусния пласт.

През 2009 г. са изготвени и 5 броя становища по представени цялостни работни проекти за добив на подземни богатства на следните обекти:

-Становище за съгласуване на Цялостен проект за разработване на участък „Бабино”, „Бобовдолски въглищен басейн”, за периода на концесията 2007 – 2041 г., към „ВЪГЛЕДОБИВ БОБОВ ДОЛ” ЕООД, гр. Перник;

-Становище за съгласуване на Цялостен проект за разработване на участък „Бобов дол”, от находище „Бобовдолски въглищен басейн”, за периода на концесията 2007 – 2041 г., към „ВЪГЛЕДОБИВ БОБОВ ДОЛ” ЕООД, гр. Перник;

- Становище за съгласуване на Цялостен работен проект за добив и първична преработка на доломити за пътна настилка и бетони от находище „Студена”, участък „Заводски строежи”, разположен в землището на с.Студена, община Перник;

- Предварително становище за съгласуване на Цялостен работен проект за разработване на находище „Пери”, разположено в землището на с.Студена, община Перник, за срока на концесията, с концесионер „Щрабаг” ЕАД, гр.София;

- Окончателно становище за съгласуване на Цялостен работен проект за разработване на находище „Пери”, разположено в землището на с.Студена, община Перник, за срока на концесията, с концесионер „Щрабаг” ЕАД, гр.София.

Общият брой на издадените становища за отчетния период е 65, от които за Цялостни проекти за добив и първична преработка – 5 бр.; за Годишни работни проекти – 36 бр., за Цялостни и годишни проекти за търсене и проучване на подземни богатства – 9 бр., 4 броя становища по представени годишни проекти за търсене, за Проекти за рекултивация – 5 бр., 2 становища по представени цялостни проекти за напускане, както и 1 становище по представен проект за ликвидация.

За отчетния период са изпратени писма до всички фирми на територията на РИОСВ – Перник, които извършват добив и преработка на подземни богатства, съгласно изискванията при съгласуване на годишните технически проекти от МОСВ.

Издадени са становища по работни проекти за рекултивация, както следва:

- становище по представен Технически проект за рекултивация на нарушени терени от находище за пясък и чакъл „ДЖЕРМАНЧЕ”, в землището на с.Червен брег, община Дупница, област Кюстендил;

- становище за съгласуване на Проект за техническа ликвидация на административната сграда на III-та младежка палата от „КОЛОШ-БД” ЕООД /л/, в частта му, касаеща опазването на компонентите на околната среда;

- становище за съгласуване на Проект за техническа и биологична рекултивация на находище „ПЕРИ”, в землището на с.Студена, община Перник, област Перник;

- становище за съгласуване на Проект за техническа и биологична рекултивация на кариера за доломити, участък „Заводски строежи”, в землището на с.Студена, община Перник, област Перник;

- становище по представен Проект за тампониране на сгуроотвал „7-ми септември”, техническа и биологическа рекултивация и отвеждане на повърхностните води извън рекултивирани площите от кота 783.20 /I-ви етап тампониране/;

През 2009 г. са изготвени и 8 броя становища по представени цялостни проекти за търсене и/или проучване на подземни богатства на следните площи:

- Становище по Цялостен проект за търсене и проучване на скално-облицовъчни материали (арагонит), годен за добив на плочи рязани за облицовки и разнокаменни изделия в площ „ЧИВИНЦИ”, в землището на с.Жабляно, община Земен, област Перник през периода 30.01.2009 г. – 30.07.2010 г.;

- Становище по Геоложки проект за търсене и проучване на неметални полезни изкопаеми – индустриални минерали-доломити за производство на смолодоломитови огнеупори в площ „АЛАНА”, разположена в землището на с.Гълъбник, община Радомир, област Перник;

- Становище по Работен проект за проучване на подземни богатства – строителни материали в площ „МАГСТРОЙ”, в землищата на с.Студена и с.Старо село, община Перник, област Перник;

- Становище по Проект за проучване на строителни материали в площ „МЕНТАТА”, разположена в землищата на с.Старо село и с.Друган, община Радомир, област Перник;

- Становище по Работен проект за търсене и проучване на метални полезни изкопаеми в площ „БРЕЗНИК”, разположена на територията на община Брезник, област Перник за цялостния период на второто двугодишно удължение, както и за шестата година от Договора;

- становище по Проект за проучване на строителни материали – пясъци в площ „ДЖЕРМАН”, в землищата на селата Ресилово и Овчарци, община Сапарева баня, област Кюстендил, съгласно Разрешение № 615/30.04.2009 г. за проучване на строителни материали – подземни богатства по чл.2, ал.1, т.5 от ЗПБ;

- становище по Проект за проучване на кафяви въглища в площ „СВЕТА АННА” от „Пернишкия въглищен басейн”, разположена в землището на гр. Перник, общ. Перник;

- становище по Проект за проучване на кафяви въглища в площ „ЦАЛЕВА КРУША” от „Пернишкия въглищен басейн”, разположена в землището на гр. Перник, общ. Перник;

Издадени са и 3 становища по годишни проекти за търсене и проучване на ППБ за площи:

- становище по Работен проект – II етап за търсене и проучване на неметални полезни изкопаеми - индустриални минерали, в площ „Коприва – Бобешино”, в землищата на с.Жеравино, с.Бобешино, с.Цървен дол, община Кюстендил;

- Становище по представен Етапен годишен проект за търсене и проучване на скално-облицовъчни материали (арагонит), годен за добив на плочи рязани за облицовки и разнокаменни изделия в площ „ЧИВИНЦИ”, в землището на с.Жабляно, община Земен, област Перник през периода 30.01.2009 г. – 30.01.2010 г. (Разрешение № 587/30.01.2009 г.);

- Становище по представен Годишен работен проект за проучване на твърди горива (кафяви въглища) в площ „Стара Тева”, Пернишки въглищен басейн, разположена в землището на гр.Перник, област Перник за втората година от Разрешение № 550 от 19 май 2008г. на МОСВ, за проучване на твърди горива - подземни богатства по чл.2, т.4 от Закона за подземните богатства.

Текущият контрол на обектите за търсене, проучване, добив и първична преработка на подземни богатства се осъществява съгласно изготвен годишен план за работа. По време на осъществяването им, се проверяват условията, поставени в становищата по съгласуване на годишните проекти за добив и първична преработка, спазват ли се мерките за опазване на земните недра, заложените за изпълнение в годишните проекти, не само по компонент земни недра, а и за опазването на останалите компоненти от околната среда при провеждане на добивните и преработвателни дейности. Провеждат се и извън-планови проверки, по повод постъпили сигнали за нерегламентиран добив на ППБ. При тези проверки се изготвят протоколи, констатира се обстоятелствата посочени в жалбите и сигналите и се дават предписания при необходимост.

Съвместно с експертите по компонент “Води” през отчетния период е осъществяван непрекъснат контрол по състоянието на р. Джерман в участъка от реката, преминаващ през общините Сапарева баня, Дупница и Бобошево, във връзка с установяване на нерегламентиран добив на баластра от коритото на реката, речните тераси и извън тях. При проверките се наблюдава трайна тенденция за преустановяване на нерегламентирания добив на строителни материали от речните тераси и корита на територията на Инспекцията.

Извършените проверки на обекти от геолого – проучвателната, минно – добивната и преработвателната промишленост, през отчетния период на 2009 г. са 63 бр., дадени са 30 бр. предписания, от които 27 бр. са изпълнени. Резултатите от направените проверки сочат, че титулярите на разрешения за търсене и проучване спазват изискванията заложените в утвърдените проекти за търсене и проучване. При минно-добивните обекти е установено, че се изпълняват заложените в годишните работни проекти мерки за опазване на земните недра и останалите компоненти на околната среда, при провеждането на минно-добивните и преработвателни дейности.

Във връзка с мониторинг на подсистема „Земни недра”, до всички концесионери са изпратени писма и информационни карти, за представяне на информация. Картите за 34 обекта са представени в РИОСВ-Перник, проверени са и са изпратени в ИАОС. През третото тримесечие на годината до два обекта допълнително са изпратени писма и информационни карти, за представяне на информация. Картите за двата обекта са представени в РИОСВ-Перник, проверени са и са изпратени в ИАОС.

УВРЕЖДАНЕ НА ПОЧВИТЕ И ЗЕМИТЕ В РЕЗУЛТАТ ОТ МИННО-ДОБИВНИТЕ РАБОТИ

На територията на РИОСВ – Перник се експлоатират находища на подземни богатства (по смисъла на Закона за подземните богатства) – рудни (черни и цветни метали), неметални полезни изкопаеми, твърди горива, както и строителни материали.

На територията на области Перник и Кюстендил на пряк контрол са 76 обекта от геолого – проучвателната, минно – добивната и преработвателната промишленост, в това число: рудници (открити и подземни), включително обогатителни фабрики; кариери; обекти в ликвидация (рудници); неработещи кариери; площи за търсене и проучване на подземни богатства, както и неработещи обекти на оперативен отчет.

НАРУШЕНИ ТЕРЕНИ (СЕЛСКОСТОПАНСКИ И ГОРСКИ ФОНД) ОТ МИННО - ДОБИВНА И КАРИЕРНА ДЕЙНОСТ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЛАСТ ПЕРНИК И ОБЛАСТ КЮСТЕНДИЛ:

ОБЛАСТ ПЕРНИК

ТАБЛИЦА № 17

№	Обект и местоположение	Размер на нарушените площи (дка)	Рекултивирани площи (дка)	Вид на рекултивацията
1	2	3	4	5
I. Твърди горива				
	Мини	35 368,00	13 510,00	Техническа и биологична
II. Неметални полезни изкопаеми и строителни материали				
	Баластриери и Кариери	437,30	39,50	Техническа и биологична
III. Производствени - технологични отпадъци				
	Сгуроотвали	1 400,00	-	-
	ОБЩО:	37 205,30	13 549,50	

ОБЛАСТ КЮСТЕНДИЛ

ТАБЛИЦА № 18

№	Обект и местоположение	Размер на нарушените площи (дка)	Рекултивирани площи (дка)	Вид на рекултивацията
1	2	3	4	5
I.Метални полезни изкопаеми				

	Рудници	1700,00	50,00	Техническа, биологична
II. Неметални полезни изкопаеми и строителни материали				
	Баластриери и Кариери	224,90	20,00	Техническа и биологична
III. Твърди горива				
	Мини	8295,10	578,26	Техническа и биологична
III. Производствени- технологични отпадъци				
	Сгуроотвали	924,60	543,00	Техническа и биологична
	ОБЩО:	11 144,60	1 191,00	

Видно от таблицата, размерът на нарушените терени преобладава спрямо този на рекултивираните, тъй като по-голямата част от обектите са в експлоатация и не се предвижда поетапна рекултивация.

През 2005 г. са определени размера и границите на площите за техническа и биологична рекултивация на обекти към находище “Бобовдолски въглищен басейн”, в размер общо на 4 9736 ха. Изготвени са и са съгласувани проекти за рекултивация които на настоящия момент не се реализират.

ОБЩО РЕКУЛТИВИРАНИ ПЛОЩИ И ПРЕДПРИЕТИ МЕРКИ

Основните рекултивационни мероприятия на този етап се извършват предимно в геолого – проучвателните площи. За останалите обекти се изготвят изискващите се проекти за рекултивация за срока на концесията. При дейностите по добив се осъществява събиране и съхраняване на откривката и хумусните материали, като е заложено оползотворяването им при извършване на рекултивационните работи, след завършване експлоатацията на обектите. Естеството на добивните дейности в минно-добивните обекти не позволява в повечето случаи извършване на цялостна рекултивация по време на експлоатацията на обектите. На обектите извършващи добив на изкопаеми горива, на всички обекти се осъществява обратно запълване на отработените пространства с иззетата откривка.

ОБОБЩЕНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПОЗЕМЛЕНИЯ ФОНД НА ТЕРИТОРИЯТА НА РИОСВ-ПЕРНИК

- Общата площ на селскостопанския фонд в област Перник е 1 110 420 дка. От тях реално обработваната площ през последните години заети със селскостопански култури е около 250 000 дка или 23%.
- Общата площ на територията в област Кюстендил е 2716747.400 дка, от тях селскостопанския фонд - 1385753.500 дка. и горски фонд - 1207372.800 дка.
- Общата площ на територията на община Самоков е 1209859 дка, от тях селскостопанския фонд заема 432720,259 дка, горския фонд - 691129,4 дка. Обработваемата земя е с обща площ 251823 дка. Най-голям дял заемат нивите – 153911 дка (61,1% от обработваемите

земи). Трайните насаждения заемат 3707 дка площ (1,5%), ливадите – 93136 дка (37,0%) и други обработваеми земи – 1069 дка (0,4%).

ЗАМЪРСЯВАНЕ НА ПОЧВИТЕ С ТЕЖКИ МЕТАЛИ И МЕТАЛОИДИ

- Пунктове за мониторинг:

През 2004г. Изпълнителната агенция по околна среда и води разработи и внедри нова мониторингова система на база мрежа 16 x 16 кв.км., като в пресечните точки са определени пунктовете на почвения мониторинг. На територията на РИОСВ- Перник, за областите Перник, Кюстендил и община Самоков са определени 23бр. пункта. Мониторинговата система се извършвана три нива:

- Първо ниво – широкомащабен мониторинг
- Второ ниво – мрежите за вкисляване и засоляване
- Трето ниво – локални замърсители - дифузно почвено замърсяване от земеделски източници

През 2003г. бе изградена мрежата за следене състоянието на засоляване и вкисляване на почвата, която продължава да се изпълнява и през отчетния период.

Почвеното пробонабиране и анализите се извършват от Изпълнителната агенция по околна среда (ИАОС).

Целта на новата мониторингова система е да се обхванат по-големи територии от почвените различия, намиращи се на територията на страната.

На територията на област Перник са определени 9 пункта, както следва: селата Долна Мелна, Главановци, Падине, Парамун, Калище, Лесковец, Долни Романци, Друган, Перник.

За област Кюстендил са определени 10 бр. пункта за почвен мониторинг за селата – Драговищица, Добри дол, Ветрен, Рашка Гращица, Цървеняно, Вуково, Бабинска река, Падала, Яхиново, Рилски манастир.

За община Самоков са определени 4 бр. пункта за селата – Лисец, Рельово, Бели Искър, Ново село.

През 2009 г. заложените пунктове за почвен мониторинг са 7 бр. (Главановци, Падине, Парамун, Калище, Лесковец, Долни Романци, Друган). Пробонабирането се извършва 1 път годишно на дълбочина 20 и 40 сантиметра. Следят се следните показатели – Cd, Pb, Cu, Ni, Zn, Cr, As, орг. C, общ N и общ P. Съдържанието на тежки метали в почвата е под пределно допустимите концентрации.

Вкисляване – 2009 г.

На територията на РИОСВ Перник има 1 пункт - в Дупница, от който пункт се взема всяка година.

При пункта в гр.Дупница само в горния 0-20 cm хоризонт има ниска степен на наситеност с бази / $V_3=68,5\%$, докато за по-долулежащия 20-40 cm хоризонт, тя е висока / $V_3=94,2\%$, въпреки че и при двата хоризонта рН е силно кисело. При пункта в Дупница има силно вкисляване само в горния 0-20 cm почвен хоризонт

Пробовземане

Пробовземането се извършва един път годишно – месец Септември. От всеки опорен пункт се вземат 8 броя проби от 4 точки в две дълбочини– 0 –20 см. и 20 – 40 см. Пробите се вземат ръчно с почвена сонда. Количество на всяка проба трябва да бъде не по- малко от 300 гр.

Засоляване – 2008 г.

На територията на РИОСВ Перник няма пунктове за засоляване.

ЗАМЪРСЯВАНЕ НА ПОЧВИТЕ С УСТОЙЧИВИ ОРГАНИЧНИ ЗАМЪРСИТЕЛИ (ПЕСТИЦИДИ)

На територията на област Перник залежалите растително защитни препарати са събрани в 98 бр. ББ кубове. ББ кубовете са разположени в землищата на селата Селищен дол - 6бр., Мещица – 9 бр., Богданов дол - 1 бр., гр. Трън – 3 бр., с. Елов дол – 14 бр., гр. Брезник – 18 бр., с. Кошарево – 12 бр., с. Стефаново – 35 бр.

- При извършена проверка на бивш склад за пестициди, намиращ се в с. Вукан, община Трън, се установиха залежали пестициди в количество 4,026 т., несъбрани в „ББ кубове“. Дадено е предписание на кмета на община Трън за събирането им. При последващ контрол е установено че пестицидите с неизвестно съдържание са събрани в чували и предадени на „БалБок Инженеринг“ АД, съгласно представен Договор № 00-124-Е-2009 г./15.05.2009 г. сключен между община Трън и „БалБок Инженеринг“ АД-София за предаване и приемане за обезвреждане на опасни отпадъци;

- При проверка на площадка за съхранение на „ББ кубове“, община Радомир е установено, че площадката не е оградена. Дадено е предписание на кмета на община Радомир, което е изпълнено, площадката е оградена с бетонови колове и телена мрежа.

На територията на област Кюстендил залежалите растително защитни препарати са събрани в 3 бр. централизиранни складове, отговарящи на изискванията за съхранение на опасни отпадъци в селата Драговищица, община Кюстендил, с. Панчарево, община Бобов дол и с. Пиперево, община Дупница.

На територията на община Самоков има 6 бр. ББ кубове в м. „Чифлико“, гр. Самоков.

КРАТКА ИНФОРМАЦИЯ И АНАЛИЗ ОТНОСНО ЗАМЪРСЯВАНЕ НА ПОЧВИТЕ С ТЕЖКИ МЕТАЛИ И МЕТАЛОИДИ

На територията на Пернишка област екологично замърсените земи с цинк и олово, съгласно ПМС № 50/10.03.1993г. (ДВ бр. 24/ 26.03.1993г.), са общо 2 500 дка, разпределени както следва: кв. ”Църква” гр. Перник – 1500 дка; с. Кралев дол – 500 дка; кв. ”Калкас” гр. Перник – 500 дка. Като източник на замърсяването е посочена “Стомана” – АД, гр. Перник.

Почвите на територията на Област Кюстендил в голямата си част са чисти от замърсители с тежки метали, с изключение на землищата на селата Гюешево и Преколница, община Кюстендил, за където разполагаме с данни за замърсени с тежки метали терени – с олово над ПДК площи с размери от 2 и 5 дка, и с цинк над ПДК – 47 дка. Данните са получени от провеждания годишен мониторинг, данни от доклад по ОВОС, както и контролни пробовземания от изминалите 7 – 8 години. През последните години производствената дейност на „Осогово“ ЕАД (рудник за добив на оловно-цинкова руда „Руен“ и Обогатителна фабрика „Гюешево“) е преустановена. Намиването на хвост в използваните при обогатителния процес три хвостохранилища, също е преустановено. Две от тях, а именно: хвостохранилище „Гюешево-1“ и хвостохранилище „Гюешево 2 и 3“ са с рекултивирани сухи откоси, а „Гюешево-1“ е и с повече от 60% рекултивирана хоризонтална повърхност. Хоризонталната повърхност на хвостохранилище „Гюешево 2 и 3“ не е рекултивирана и това създава предпоставки за развитие на ветрова ерозия и замърсяване на съседните на съоръжението територии.

ФАКТОРИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

I. ОПАСНИ ХИМИЧНИ ВЕЩЕСТВА И УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

ДЕЙНОСТИ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ХИМИЧНИТЕ ВЕЩЕСТВА И ПРЕПАРАТИ

Дейността по управление на химичните вещества и препарати е организирана на базата на Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и препарати (ЗЗВВХВП), Регламент 1907/2006 г., Закона за опазване на околната среда /ЗООС и подзаконовите нормативни актове по прилагането им..

Експертите в направление “ОЧВОХВУР” контролират обектите на териториален принцип – 16 общини и въз основа на Заповед № РД-263/30.04.2008г. на Министъра на околната среда и водите.

Контролът е организиран съгласно Плана за дейността на Регионална инспекция по околната среда и водите – Перник и се състои в следното:

- Осъществяване на контрол по спазване на условията в издадените по чл. 104 ал.1 от ЗООС разрешителни на предприятия и съоръжения, в които е въведена система за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и за ограничаване на последствията за живота и здравето на хората и за околната среда.;
- Осъществяване на контрол на условията за съхранение на химичните вещества и препарати, посочени от производителя в информационния лист за безопасност;
- Осъществяване на контрол по отношение на спазването на изискванията за пускане на пазара на детергенти и по отношение на биологичната им разградимост;
- Осъществяване на контрол за производство и употреба на химични вещества в самостоятелен вид, в препарати и/или в изделия съгласно изискванията на Регламент 1907/2006 г

ПРИЛАГАНЕ НА РЕГЛАМЕНТ ЕО № 1907/2006 Г. НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА ЗА РЕГИСТРАЦИЯТА, ОЦЕНКАТА, РАЗРЕШАВАНЕТО И ОГРАНИЧАВАНЕТО НА ХИМИКАЛИ (REACH)

На 18 декември 2006 г. ЕК прие регламент 1907/2006 / REACH/, отнасящ се до Регистрацията, Оценката, Разрешаване и Ограничаване на производство, внос и употреба на химични вещества, известен като регламент REACH.

• КАКВО ПРЕДСТАВЛЯВА REACH ?

Registration - Регистрация

Evaluation - Оценяване

Authorization - Разрешаване

Chemicals - на химични вещества

Регламентът влезе в сила на 1 юни 2007 г. и въвежда отговорност на производители и вносители за оценка на риска от химичните вещества.

Базира се на принципа на превантивността.

Определя основните задължения на вносители и производители, а именно:

- Регистрация на вещества в количества ≥ 1 тон /година;
- Събиране и обмен на информация за свойствата на веществата;
- Оценка за химическа безопасност и сценарии за експозиция; Изготвяне на доклад за химическа безопасност на веществата в количества ≥ 10 тона/година;
- Мерки за управление на риска за собственото производство или употреба;
- Класифициране на веществата и препаратите ;
- Предоставяне на потребителите по веригата и дистрибуторите на информационни листове за безопасност /ИЛБ/ на веществата и препаратите;
- Подходящи мерки за управление на риска в ИЛБ;
- Заявление за разрешаване на употребата на веществата по приложение 14

Основни задължения за индустриални потребители:

- Употреба само на разрешени вещества;
- Прилагане на мерки за управление на риска, описани в ИЛБ за опасни вещества и препарати;
- При получаване на ИЛБ с приложени сценарии на експозиция:
 - ако употребата е обхваната от ИЛБ - прилагане на мерките за управление на риска, съгласно сценариите за експозиция;
 - ако употребата не е включена в ИЛБ, информиране на доставчика за употребата и получаване на нов ИЛБ с актуализирани сценарии на експозиция, или изготвяне на собствен доклад за химическа безопасност за количества ≥ 10 тона и уведомяване на Агенцията по химикали.

Едно от основните задължения на производители и вносители съгласно регламент REACH е регистрацията на вещества, при която в Агенцията по химикали се представя регистрационно досие.

Основен принцип на Регламента е, че без данни няма пазар.

Сроковете за регистрация на съществуващи вещества е в зависимост от количеството и опасността е, както следва:

До 1 юни 2010 г. :

- Вещества в количества над 1000 тона/година;
- Класифицирани като канцерогенни, мутагенни и токсични за репродукцията, в количества над 1 тон/г.;
- Класифицирани като опасни за околната среда, в количества над 100 тона /година

До 1 юни 2013 г.

- Вещества в количества над 100тона/година

До 1 юни 2018 г

- Вещества в количества над 1 тон/година.

За нови вещества нотификацията се счита за регистрация, с регистрационен номер до 1 декември 2008 г.

На разрешителен режим подлежат:

- Класифицирани като канцерогенни, мутагенни или токсични за репродукцията;
- Устойчиви, биоакумулативни и токсични;
- Много устойчиви и много биоакумулативни.

Основен принцип на Регламента е да се произвеждат, пускат на пазара и използват вещества, които не вредят на човешкото здраве.

Каква е целта на предварителната регистрация и регистрацията по REACH ?

Регламентът REACH изисква от производителите и вносителите на химични вещества над 1 тон/година да се снабдят с информация относно физикохимичните свойства и ефекта върху здравето и околната среда на съответните вещества и да я използват при определяне на начините за безопасната им употреба. Всеки производител и вносител трябва да предостави на Агенцията по химикали регистрационно досие, включващо документирани данни и оценки. Всички потребители на опасни химикали са задължени да гарантират безопасната им употреба чрез подходящи мерки за управление на риска, посочени в регистрационното досие и съобщени на потребителите на химикалите чрез подробни информационни листове за безопасност.

Информационен лист за безопасност

С цел всички потребители на химични вещества в самостоятелен вид, в състава на препарати или в изделия да имат необходимите данни за безопасна употреба, е необходимо веществата да бъдат придружени от Информационен Лист за Безопасност /ИЛБ/. Това трябва да даде възможност на работодателя да определи дали опасни химични вещества присъстват на работното място и да оцени риска за здравето и безопасността на работещите, произтичащи от тяхната употреба. Когато ИЛБ не се изисква, трябва да бъде предоставена друга съответна информация, която да даде възможност на потребителите надолу по веригата да идентифицират и приложат подходящи мерки за управление на риска.

Кога се изисква ИЛБ?

Доставчик на вещество или препарат трябва да предостави безплатно информационния лист за безопасност на хартиен или електронен носител:

- когато веществото или препаратът отговаря на критериите за класифициране като опасно в съответствие с директиви 67/548/ЕЕС или 1999/45/ЕЕС;
- когато веществото е устойчиво, биоакumulативно и токсично (PBT) или високо устойчиво и високо биоакumulативно (vPvB), в съответствие с критериите, определени в Приложение XIII на Регламента REACH;
- когато веществото присъства в списъка на кандидати за евентуално включване в Приложение XIV на Регламента REACH (вещества, предмет на разрешаване).

Това трябва да се осъществи не по-късно от датата на първата доставка, съгласно новия **Регламент (ЕО) № 1272/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. относно класифицирането, етикетирването и опаковането на вещества и смеси (CLP)**.

Доставчикът също така трябва да предаде информационен лист за безопасност, когато препаратът не отговаря на критериите за класифициране като опасен, но съдържа:

- поне едно вещество, представляващо опасност за здравето на човека или околната среда в индивидуална концентрация $\geq 1\%$ тегловни проценти за препарати, които не са в газообразно състояние и $\geq 0,2\%$ обемни проценти за препарати в газообразно състояние;
- поне едно вещество, което е устойчиво, биоакumulативно и токсично (PBT) или високо устойчиво и високо биоакumulативно (vPvB), в съответствие с критериите, определени в Приложение XIII на Регламента REACH в индивидуална концентрация $\geq 0,1\%$ тегловни проценти за препарати, които не са в газообразно състояние;
- вещество, присъстващо в списъка с кандидати за евентуално включване в Приложение XIV на Регламента REACH (вещества, предмет на одобрение) в

индивидуална концентрация $\geq 0,1\%$ тегловни проценти за препарати, които не са в газообразно състояние;

- вещество, за което има ограничение за експозиция на работното място в Общността.

Какво съдържа ИЛБ?

Информационният лист за безопасност се изготвя съгласно Приложение II към чл. 31 на Регламента REACH и съдържа следните 16 заглавия:

1. Наименование на веществото/препарата и фирмата/предприятието
 - 1.1. Наименование на веществото или препарата
 - 1.2. Употреба на веществото/препарата
 - 1.3. Наименование на фирмата/предприятието
 - 1.4. Телефон за спешни случаи
2. Описание на опасностите
3. Състав/информация за съставките
4. Мерки за оказване на първа помощ
5. Противопожарни мерки
6. Мерки при аварийно изпускане
7. Работа с веществото/препарата и съхранение
 - 7.1. Работа с веществото/препарата
 - 7.2. Съхранение
 - 7.3. Специфична употреба(и)
8. Контрол на експозицията/лични предпазни средства
 - 8.1. Гранични стойности на експозиция
 - 8.2. Контрол на експозицията
 - 8.2.1. Контрол на експозиция в работна среда
 - 8.2.2. Контрол на експозицията на околната среда
9. Физични и химични свойства
 - 9.1. Обща информация
 - 9.2. Важна информацията за здравето, безопасността и околната среда
 - 9.3. Друга информация
10. Стабилност и реактивоспособност
 - 10.1. Условия, които трябва да се избягват
 - 10.2. Материали, които трябва да се избягват
 - 10.3. Опасни продукти на разпадане
11. Токсикологична информация
12. Информация за околната среда
 - 12.1. Екотоксичност
 - 12.2. Подвижност
 - 12.3. Устойчивост и разградимост
 - 12.4. Биоакмулираща способност
 - 12.5. Резултати от оценката на РВТ
 - 12.6. Други неблагоприятни въздействия
13. Обезвреждане на отпадъци
14. Информация за транспортиране
15. Информация съгласно действащата нормативна уредба
16. Друга информация

Там където докладът за безопасност е представен като част от процедурата по регистрация, съответните сценарии за експозиция (за идентифицирани употреби) трябва да бъдат посочени в Приложение на информационния лист за безопасност. Информационният

лист за безопасност трябва да бъде предоставен на официалния език на страната-членка, където веществото или препаратът се пуска на пазара, освен в случаите при които съответната страна-членка изрично не изисква друго.

Доставчиците трябва да актуализират информационния лист за безопасност без забавяне в следните случаи:

- веднага след като имат на разположение нова информация, засягаща мерките за управление на риска или опасностите;
- когато е дадена или отказано разрешение;
- когато е наложено ограничение.

Новата версия, определена като "Ревизия: (дата)", трябва да бъде осигурена безплатно на хартиен носител или в електронен вид на всички предишни получатели, на които е доставяно в рамките на предходните 12 месеца. Всички актуализации след регистрацията на веществото трябва да включват регистрационния номер.

Информация за веществата или препаратите, за които не се изисква ИЛБ

Всеки доставчик на вещество в самостоятелен вид или под формата на препарат, който не трябва да предава информационен лист за безопасност, следва да осигури на получателя следната информация:

- да посочи дали веществото е предмет на разрешение и подробности за това дали е дадена или отказана разрешение в тази верига за доставки;
- подробности за които е наложено ограничение;
- всякаква друга налична и подходяща информация за веществото, необходима да се осигурят идентифициране и прилагане на подходящи мерки за управление на риска. Това включва специфични условия, посочени от регистранта в неговото регистрационно досие, които са му позволили провеждането на някои изпитвания, изискани съгласно разпоредбите на Регламента REACH;
- регистрационният номер(а), ако са налични, за всяко вещество, за което е разпространена информация по гореспоменатите точки.

Тази информация трябва да бъде предадена безплатно на хартиен носител или в електронен вид и трябва да бъде актуализирана толкова често, колкото е необходимо според същата процедура, като тази, отнасяща се за информационния лист за безопасност.

Информация за вещества в изделия

Всеки доставчик на изделие, съдържащо вещество от списъка с кандидати за евентуално включване в Приложение XIV на Регламента REACH (вещества, предмет на разрешаване), в концентрация над 0,1 % тегловни проценти, трябва да осигури на получателя на изделие достатъчно информация (най-малко името на веществото), за да позволи безопасна употреба на изделието.

Съответната информация трябва да бъде осигурена безплатно на потребителя при поискване, в рамките на 45 дни от получаване на искането.

Преход между досегашното законодателство за класифициране, опаковане и етикетироване и Регламент CLP

До 1 декември 2010 г. - когато веществата се класифицират съгласно CLP Регламента, тази класификация може да се добави в ИЛБ заедно с класификацията по Директива 67/548/ЕИО.

От 1 декември 2010 г. до 1 юни 2015 г. ИЛБ трябва да съдържа както класификацията по Директива 67/548/ЕИО, така и тази по CLP Регламента.

До 1 юни 2015 г. - когато смесите/препаратите се класифицират съгласно CLP Регламента, тази класификация може да се добави в ИЛБ заедно с класификацията съгласно Директива

1999/45/ЕО. Въпреки това, до 1 юни 2015 г., когато вещества или смеси се класифицират и етикетират съгласно CLP Регламента, тази класификация се включва в информационния лист за безопасност заедно с класификацията съгласно съответно Директиви 67/548/ЕИО и 1999/45/ЕО, за веществото, сместа и нейните съставки.

Във връзка с подадена от шест броя фирми предварителна регистрация на вещества в Европейската агенция по химикалите, РИОСВ-Перник ги е уведомила, че:

◆ 30.11.2010 г. е крайният срок за извършване на същинска регистрация в Европейската агенция по химикали на следните категории вещества:

- въведени *вещества*, класифицирани като *канцерогенни, мутагенни или токсични за репродукцията*, категория 1 или 2 в съответствие с Директива 67/548/ЕИО и произведени или внесени в Общността в количества, достигащи *1 тон или повече на година* за производител или за вносител, поне веднъж след 1 юни 2007 г.;

- въведени *вещества*, класифицирани като *силно токсични за водни организми*, които могат да причинят дълготрайни неблагоприятни ефекти във водната (R50/53) в съответствие с Директива 67/548/ЕИО и произведени или внесени в Общността в количества, достигащи 100 тона или повече на година за производител или за вносител, поне веднъж след 1 юни 2007 г.;

- въведени *вещества*, произведени или внесени в Общността в количества, достигащи 1000 тона или повече на година за производител или за вносител, поне веднъж след 1 юни 2007 г.

◆ Съгласно член 11(1) на Регламент 1907/2006 (*съвместно подаване на данни по регистрация*), подаването на регистрационно досие в Агенцията се извършва от **един** регистрант на веществото, избран във *форума за обмяна на веществата (SIEF)* за “водещ регистрант”, освен в случаите предвидени в чл.11(3) на регламента. В тази връзка, е необходимо да установите кой е *водещия регистрант* във форума за Вашето вещество с цел да установите контакт с него по повод предстоящата регистрация, споделяне на данни и разходи по регистрация. На сайта на Агенцията <http://echa.europa.eu> периодично се актуализира списък на създадените форуми на вещества, за които е определен водещ регистрант.

◆ Всеки регистрант трябва да подаде самостоятелно в Агенцията информацията по чл. 10(a)(i), (ii), (iii) и (x), както и данните по чл. 10(a)(viii). Това става посредством предварително генериране на данните чрез софтуера IUCLID 5 и подаването им в електронния портал REACH - IT на Агенцията - www.echa.europa.eu. IUCLID 5 може да бъде свален безплатно от www.iuclid.echa.europa.eu.

Във връзка с Регламент (ЕО) №1272/2008 за класифицирането, етикетирането и опаковането на вещества и смеси (CLP) фирмите са уведомени, че:

◆ Новите правила за CLP изискват веществата да се класифицират повторно до 1 декември 2010 г., а смесите до 1 юни 2015 г.

◆ Производителите и вносителите трябва да уведомят ЕСНА до 3 януари 2011 г. относно класифицирането на веществата, реализирани на пазара, които:

- подлежат на регистрация по REACH (за вещества, които трябва да се регистрират до 30 ноември 2010 г., уведомлението ще представлява част от досието за регистрация);

- са класифицирани като опасни (независимо от количеството!);

- в смеси над определени концентрационни граници, което води до необходимост от класифициране.

Подробна информация относно изискванията на Регламент 1907/2006 REACH може да бъде получена от националното информационно бюро: reachhelpdesk@moew.government.bg в МОСВ, който е компетентен орган по прилагане на Регламента.

Съгласно утвърдения годишен план за контролната дейност в РИОСВ-Перник са извършени 75 броя проверки на обекти, употребяващи химични вещества и препарати като са дадени 74 броя предписания.

Съгласно регламента REACH едно предприятие може да изпълнява няколко роли по Веригата: производител - вносител - потребител.

За производител се определя физическо или юридическо лице, което произвежда химични вещества.

Вносител е физическо или юридическо лице, което осъществява внос на химични вещества и/или препарати от страни извън ЕС.

Потребител по веригата е физическо или юридическо лице, което употребява химични вещества и/или препарати при извършване на своите производствени или професионални нужди

Дистрибутор е лице, което съхранява вещества и/или препарати и ги пуска на пазара за трети лица.

Задължения на “Потребителите по веригата”

Потребителите по веригата нямат задължения за регистрация на използваните от тях вещества. Те трябва да декларират, че веществата които влагат в производство са вече регистрирани или тече процедура на регистрация. REACH задължава участниците по веригата на доставки да обменят информация. Задължават се както доставчиците, така и клиентите да си обменят нова информация, сценарии на експозиция или може да се наложи да изготвите свой собствен доклад за безопасност на химичното вещество. Трябва да се придържат към мерките за управление на риска и към всички ограничения на употребата на веществото.

ПРИЛАГАНЕ НА НАРЕДБА ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ НА ГОЛЕМИ АВАРИИ С ОПАСНИ ВЕЩЕСТВА И ОГРАНИЧАВАНЕ НА ПОСЛЕДСТВИЯТА ОТ ТЯХ/ДВ БР.39/2006 Г./.

Наредба за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях/ДВ бр.39/2006 г./ транспонира директивата 96/82/ЕС - СЕВЕЗО II.

Основна цел на наредбата е контролът на риска от големи аварии при работа и съхранение на опасни химични вещества и ограничаване на последствията от тях за живота и здравето на хората и за околната среда.

Съгласно изискванията на Закона за опазване на околната среда /ЗООС/ и Наредбата, предприятията, където са разположени определени количества опасни химични вещества се класифицират като „предприятия с нисък рисков потенциал” или „предприятия с висок рисков потенциал” в зависимост от наличните количества опасни химични вещества.

Операторите на предприятия, класифицирани като „предприятия с нисък рисков потенциал” са задължени да изготвят доклад за политиката за предотвратяване на големи аварии /ДППГА/. Докладът съдържа информация за средствата и управленските структури, гарантиращи безопасна експлоатация на предприятието или съоръжението чрез система за управление на мерките за безопасност /СУМБ/.

Операторите на предприятия, класифицирани „предприятия с висок рисков потенциал” са задължени да включат в изготвения от тях доклад за политиката за предотвратяване на големи аварии и доклад за безопасност.

Съгласно утвърдения годишен план за контролната дейност на обекти с издадени разрешителни по чл.104 от ЗООС са извършени проверки от междуведомствена комисия по чл. 157 а от ЗООС на два обекта, класифицирани като “предприятия с нисък рисков потенциал”:

- ТЕЦ “Бобов дол” ЕАД;
- Газостанция и бензиностанция “Кристал” към “Олимпия” ООД
- „Ер Ликид България” ЕООД

При проверките са дадени предписания по чл.155, ал.2 от ЗООС за констатирани несъответствия.

Извършен е последващ контрол, при който е констатирано, че дадените предписания са изпълнени в посочените срокове. За извършените проверки са изготвени доклади и са представени в МОСВ.

През месец ноември 2009 г. е изготвен и представен в МОСВ за утвърждаване от Министъра на околната среда и водите План за контролната дейност на обекти с издадени разрешителни по чл. 104 от ЗООС за 2010 г.

В плана са включени 4 обекта, които са класифицирани като “предприятия с нисък рисков потенциал”.

II. III У М

Шумът е комплекс от звуци, които действат неблагоприятно върху човешкия организъм. Минималната звукова енергия, която при човека е в състояние да предизвика слухово възприятие, се нарича **долен слухов праг** и се означава с 0 децибела. Най-горната граница, при която човек възприема звука като болка, се нарича **горен слухов праг** или праг на болката и отговаря на сила на звука от 130 децибела при 1000 херца честота.

В хигиенно отношение в практиката се различават три вида шум – **производствен, комунален** /транспортен и уличен/ и **битов**. И трите вида шум в зависимост от състава си /преобладаващата честота/ биват **нискочестотни** /16-350 херца/, **средночестотни** /350-800 херца/ и **високочестотни** /800-20 хиляди херца/. Докато човешкият глас е от 80 до 1034 херца, а пианото от 27 до 4 хиляди, в промишлеността преобладават шумове с честота от 40 до 13 хиляди херца. Освен това се различават **непрекъснат** /с постоянно ниво/ и **прекъснат** /импулсен/ шум.

Звукът като вълнова енергия над известни граници има универсално биологично разрушително действие. Високият шум засяга най-рано слуховия орган, централната и вегетативната нервна система. Хората стават неспокойни, раздразнителни, неработоспособни, често имат главоболие и световъртеж, страдат от безсъние. Резките внезапни шумове повишават секрецията на адреналин от надбъбречните жлези, което води до свиване на кръвоносните съдове, нарушаване на периферното кръвообращение и повишаване на кръвното налягане. Всичко това допринася за развитието на хипертония и атеросклероза и може да доведе до тежки съдови инциденти - инсулти, инфаркти, тромбози и др.

Като мощен стресов фактор шумът далеч не изчерпва своето вредно въздействие върху организма само със специфичното поражение на слуховата функция. Той влияе върху нервно-психичната сфера, сърдечно-съдовата система, стомашно-чревния тракт, жлезите с вътрешна секреция, обмяната на веществата, нервно-мускулния апарат и др. В определен смисъл може дори да се твърди, че неспецифичното въздействие на шума заема по-важно място в шумовата патология, отколкото специфичното поражение на слуховата функция.

Законът за защита от шума в околната среда /ЗЗШОС, обн.ДВ бр.74/2005г./ определя компетенциите на държавните органи и органите на местното самоуправление. На база изискванията на закона, РИОСВ организира извършването на измерването, оценката, управлението и контрола на шума, излъчван от промишлените инсталации и съоръжения.

РИОСВ-Перник осъществяват превантивен, текущ и последващ контрол върху инсталациите и съоръженията от промишлеността, излъчващи шум в околната среда.

През 2009 г. са проведени планови проверки, по предварително утвърден от МОСВ, годишен график. Измерванията на шумовите нива се извършват от Регионална лаборатория – София към ИАОС.

При осъществяване на контролната дейност са извършени измервания на 6 промишлени обекта, източници на шум в околната среда. Нивата на шум, излъчван в

околната среда от промишлените обекти отговаря на съответните нива, определени в Наредба №6/26.06.2006г.

В РИОСВ-Перник през 2009 г. е извършена една проверка по жалба на граждани, относно шумови нива над определените в нормативните документи. Постъпилата жалба е за локален източник на шум и е от компетентността на РИОКОЗ-Перник.

Основен проблем, който се явява при контролираните от РИОСВ-Перник обекти е това, че се намират в жилищни зони, има намалена хигиенно-защитна зона и при спазване на нормата по границата на промишлената площадка (70 dBA) не се спазва граничната стойност за ниво на шум в т.нар. „място на въздействие” – най-близко разположената жилищна или обществена сграда (55 dBA през деня и 45 dBA през нощта). В тази връзка операторите на тези инсталации предприемат допълнителни шумоизолиращи мероприятия.

III. КОНТРОЛ И УПРАВЛЕНИЕ НА ВЕЩЕСТВАТА, НАРУШАВАЩИ ОЗОНОВИЯ СЛОЙ

Направлението обхваща дейността по Регламент ЕО 1005/2009 относно веществата, които нарушават озоновия слой, Регламент (ЕО) № 842/2006г. относно някои флуорирани парникови газове, Постановление №254/30.12.1999г. за контрол и управление на веществата, които нарушават озоновия слой, Наредба за осъществяване на контрол и управление на веществата, които нарушават озоновия слой и Наредба за установяване на мерки по прилагане на Регламент (ЕО) № 842/2006г. относно някои флуорирани парникови газове.

Извършени са проверки на 24 бр. обекти с инсталирани хладилни и климатични инсталации. Обектите са главно в хранително-вкусовата промишленост : 8бр. обекта извършващи месопреработка, 3бр. извършващи млекопреработка, 2 бр. рибопреработка, 3бр. фармацевтични дружества, 1бр. дружество за производство на хладилно оборудване, 4бр. филиала на големи супермаркети, 3бр. фирми извършващи друга дейност. Всички оператори за хладилни и климатични инсталации са запознати с изискванията на Наредбите за работа с флуорирани парникови газове и озоноразрушаващи вещества. Дадени са предписания за задълженията на операторите по Наредбите. Изготвени са досиета и дневници, извършват се проверки за херметичност.

Съставен 1 акт за установено административно нарушение на млекопреработвателно дружество – „Галком” ООД.

Извършен е текущ контрол на 9бр. сервизи, извършващи ремонтна и сервизна дейност на хладилна и климатична техника, на 3 бр. е дадено предписание за придобиване на документ за правоспособност за работа с флуорирани парникови газове.

Проверени са 3 бр. автосервиза, 2 от които са закупили станции за извличане на фреони, но нямат назначен персонал за работа с тях, а на третия е дадено предписание за придобиване на документ за правоспособност.

Проверени са 4бр. обекта с инсталирани хладилни инсталации, които са под 3 кг. и РИОСВ няма да задължение да извършва понататъшен контрол на тях.

Съгласно изискванията на законодателството операторите представиха годишни доклади пред РИОСВ-Перник, която от своя страна изготви и представи пред МОСВ годишен доклад за отчетния период.

IV. КОНТРОЛ НА ОБЕКТИ, ОСЪЩЕСТВЯВАЩИ ДЕЙНОСТИ С УПОТРЕБА НА ЛЕТЛИВИ ОРГАНИЧНИ СЪЕДИНЕНИЯ В РАЗТВОРИТЕЛИ

Широката употреба на органични разтворители в промишлените производства и в сектора на услугите предизвиква отделяне на големи количества органични замърсители в атмосферния въздух. Те допринасят за увеличаване както на здравните рискове за човека, така и на т.нар. “парников газ”, оказващ глобално отрицателно влияние върху природата и климата.

Изискванията към предприятията, употребяващи органични разтворители (ОР) са определени с Наредба № 7/21.10.2003 г., която въведе в българското законодателство изискванията на Директива 1999/13/ЕО. По наредбата подлежат на контрол за спазване на определени норми за допустими емисии от инсталации, които отговарят едновременно на две изисквания:

- извършват определени видове дейности, посочени в наредбата;
- потреблението на органични разтворители за преходната година превишава определена долна прагова стойност за консумация (ПСКР).

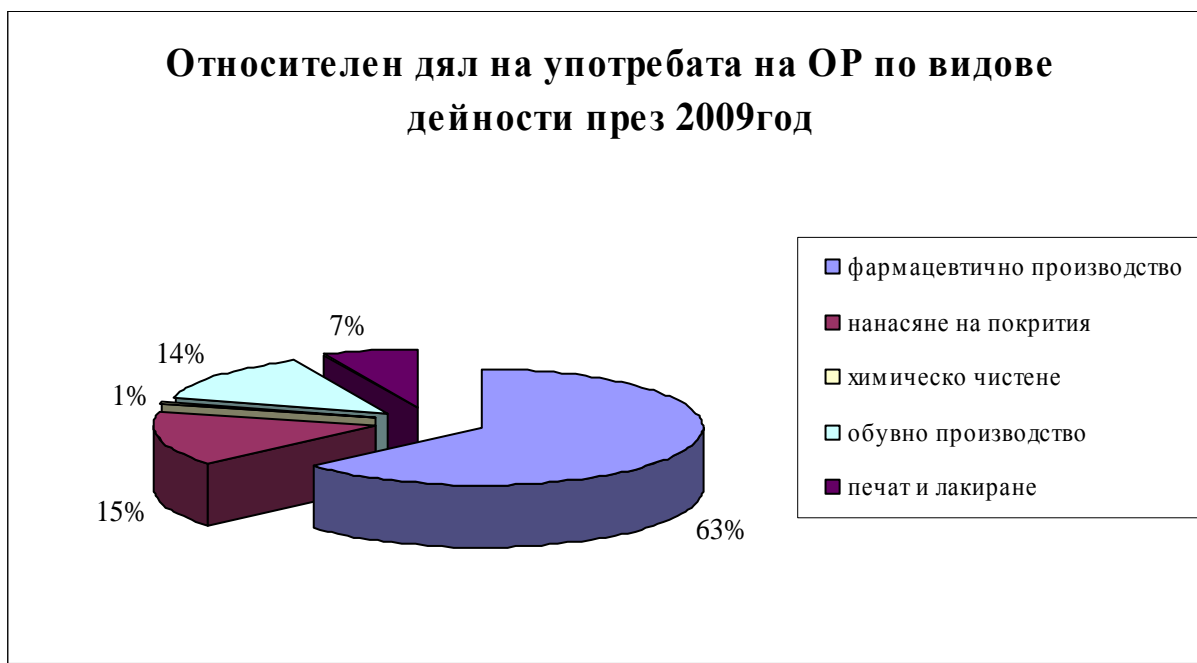
Последният предвиден срок за привеждане в съответствие с горепосочените норми, отнасящ се за инсталациите, въведени в експлоатация до 30.04.2001г., изтече на 31.10.2007 г.

Контролната дейност на РИОСВ – Перник през 2009 г. обхваща промишлени обекти, извършващи следните пет вида дейности с консумация на (ОР):

- Насяне на покрития
- Обувно производство
- Производство на фармацевтични продукти
- Печат и лакиране
- Почистване (химическо чистене)

През 2009 г. в РИОСВ – Перник е получена информация за вложените количества органични разтворители от дейността на 24 бр. инсталации (със средногодишна консумация на органични разтворители над 0,5 тона). От тях 10 бр. Оператори на инсталации надвишават долните прагови стойности за консумация на разтворители /ДПСКР/ и попадат в обхвата на наредба №7.

Инсталациите на територията на РИОСВ - Перник, които извършват дейности в обхвата на Наредба № 7, са декларирали през 2009 г. годишна консумация от 166 тона органични разтворители (приведени към 100% съдържание на ОР) за преходната календарна година. Процентното разпределение на употребените органични разтворители (ОР) по категории дейности е показано на диаграмата.

Анализът на данните показва, че с най-голям относителен дял в употребата на органични разтворители са дейностите от фармацевтичното производство – 63%, следва нанасяне на покрития – 15%, обувното производство – 14%, печат и лакиране - 7% и най-малък е делът на дейност почистване – 1% .

Съответствието с изискванията на Наредба №7 се доказва ежегодно, като операторите на инсталации, попадащи в обхвата на Наредба № 7 са задължени да представят в РИОСВ до края на първото тримесечие на всяка година “План за управление на разтворителите” (ПУР), който съдържа:

- отчет (масов баланс на разтворителите) за консумацията и емисиите на органични разтворители през изтеклата година;
- мерки за постигане или поддържане на съответствието с изискванията на на редбата.

През 2009 г. в РИОСВ – Перник са получени и утвърдени 10 броя ПУР. От задължените 10 бр. инсталации всички са постигнали съответствие с изискванията на наредба №7, с изключение на инсталациите за химическо почистване:

За отчетния период са извършени 24 бр.специализирани проверки. През 2009 г. са обхванати нови емитери на ЛОС, попадащи в обхвата на Наредба №7 – 12 броя.

Информацията за задължените по Наредба № 7 инсталации е достъпна в националната информационна система с база данни на електронния сайт на Изпълнителната агенция по околна среда.

КОНТРОЛ НА ОБЕКТИ ЗА ПРОИЗВОДСТВО, ТЪРГОВИЯ ИЛИ УПОТРЕБА НА ОПРЕДЕЛЕНИ БОИ, ЛАКОВЕ И АВТОРЕПАРАТУРНИ ПРОДУКТИ, СЪДЪРЖАЩИ ОРГАНИЧНИ РАЗТВОРИТЕЛИ (НАРЕДБА ПО ЧЛ. 11А ОТ ЗЧАВ, ПРИЕТА С ПМС № 40/23.02.2007 Г.)

Освен в промишлените инсталации, съдържанието на органични разтворители в определени бои, лакове и авторепаратурни продукти за преобоядисване на автомобили, се контролира още с производството или внасянето на територията на страната. Изискванията са определени в Наредба към чл. 11а от Закона за чистотата на атмосферния въздух (ЗЧАВ), приета с ПМС № 40/2007 г. С тази наредба беше въведена в националното ни законодателство Директива 2004/42/ЕО Тя определя съответни норми за максимално допустимо съдържание на летливи органични съединения (ЛОС) в определени бои, лакове и авторепаратурни продукти, на два етапа – от 01.01.2007 г. и от 01.01.2010 г. С нея се поставят и изисквания за означения върху етикета на предлаганите продукти : вида на продукта, нормата и реалното съдържание на съдържание на ЛОС. Наредбата се отнася за бои и лакове, които се използват за сгради и техни повърхности и принадлежности, и свързаните с тях структури за декоративни, функционални и защитни цели, както и за продуктите за преобоядисване на автомобили.

Всички, които произвеждат, пускат на пазара или употребяват посочените по горе продукти, са задължени да спазват изискванията на наредбата и да отчитат ежегодно до 31 март в РИОСВ количествата пуснати на пазара продукти за предходната календарна година.

През 2009 г. контролната дейност в РИОСВ – Перник се извършваше в съответствие с утвърдената със Заповед № РД-175/24.03.2008 г. на Министъра на околната среда и водите Програма за мониторинг за оценка на съответствието с изискванията на наредбата по чл. 11а от ЗЧАВ. Извършени са 84 бр. проверки на 66 обекта от следните категории:

- 1 бр. - производител
- 9 бр.- търговци на едро
- 32 бр.- търговци на дребно
- 9 бр. – оператори нанасящи покрития на МПС
- 10 бр. – оператори по наредба №7

- 5 бр. – собственици на мебелни и стр.фирми

При проверките са констатирани 13бр. нарушения на изискването за етикетиране и са дадени предписания относно привеждане в съответствие на продукти за покрития, попадащи в обхвата на наредбата.

Беше създаден регистър, със съдействието на общините на сградите – паметници на културата, с цел прилагане на разрешителен режим при реставриране с бои, несъответстващи на нормите на Наредбата по чл. 11а от ЗЧАВ.

V.ЕМИСИИ НА ВРЕДНИ ВЕЩЕСТВА ОТ НЕПОДВИЖНИ ИЗТОЧНИЦИ

Контролът на обекти и дейности с неподвижни източници на емисии в атмосферния въздух обхваща над 100 обекта на територията на РИОСВ-Перник. Те са включени в плана за контролната дейност на инспекцията.

Емисионният контрол на неподвижните източници на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух се осъществява съвместно с лабораторията на ИАОС и РЛ-София по предварително подадени от РИОСВ-Перник заявки.

През 2009 г. са извършени 13 бр. емисионни измервания по смисъла на чл.16 от Наредба № 6/1999г. Наложени са текущи месечни санкции за замърсяване на атмосферния въздух въз основа на две от измерванията, при които са регистрирани концентрации на вредни вещества над определените в издадените от Министъра на околната среда и водите Комплексни разрешителни.

По смисъла на чл.17 от Наредба № 6/1999г., са извършени 6 броя измервания на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от асфалтови бази, извършващи дейността си на територията на РИОСВ-Перник Наложени са 3 броя текущи месечни санкции.

През 2009 г. в инспекцията са постъпили 11 броя доклади от извършени собствени измервания. Всички измервания са извършени от акредитирани лаборатории и при спазване изискванията на Наредба №6/99г. Въз основа на един от тях е намалена текуща месечна санкция.

В изпълнение на изискванията по осигуряване на собствени непрекъснати (автоматични) измервания (СНИ) на емисиите на вредни вещества съгласно Наредба №6/1999г. се извършват измервания и се представят месечни доклади от две дружества: „Стомана Индъстри” АД и „ТЕЦ Бобов дол” ЕАД. Въз основа на утвърдения годишен доклад за 2008г. на ТЕЦ”Бобов дол” ЕАД е съставен АУАН. Едно дружество – „Топлофикация Перник” ЕАД, не изпълнява задължението си по осигуряване на собствени непрекъснати измервания, за което на дружеството е съставен АУАН.

Задължение да попълват и представят в РИОСВ-Перник регистрационни карти на големи неподвижни обекти, източници на вредни вещества в атмосферния въздух имат три фирми: „Стомана Индъстри” АД, „Топлофикация-Перник” ЕАД и „ТЕЦ Бобов дол” ЕАД. През 2009г. постъпилите и приети от РИОСВ-Перник регистрационни карти са предадени на ИАОС.

Към 31.12.2009 г. броя на обектите с разрешителни за парникови газове на територията на РИОСВ-Перник е 7 бр. В таблица е даден списъкът на обектите с издадени разрешителни за емисии на парникови газове.

Обекти с разрешителни за емисии на парникови газове		
№	Разрешително №	Обект
1	3/2009г.	„Балканфарма-Дупница” АД
2	58/2009г.	„ТЕЦ Бобов дол” ЕАД
3	28/2009г.	„Топлофикация-Перник” ЕАД
4	48/2009г.	„Кераминженеринг” АД, клон КЗ „Багренци”
5	43/2009г.	„Радомир Метал Индъстрийз” АД
6	45/2009г.	„Стомана Индъстри” АД
7	51/2009г.	„Кераминженеринг” АД клон КЗ „Драговищица”

Всички посочени фирми са предали годишните си верифицирани доклади в установения срок.

VI. КОНТРОЛ НА ОБЕКТИ И ДЕЙНОСТИ С ЛЕТЛИВИ ОРГАНИЧНИ СЪЕДИНЕНИЯ ПРИ СЪХРАНЕНИЕ, ТОВАРЕНЕ ИЛИ РАЗТОВАРВАНЕ И ПРЕВОЗ НА БЕНЗИНИ

Бензиностанциите, петролните бази и терминалите представляват неподвижни източници на емисии от летливи органични вещества, които се съдържат в различните марки бензини – А95, А98 и др. Допустимите норми на емисии от съответните съоръжения се определят от Наредба № 16/ 1999г. В тази наредба са определени и техническите изисквания на които трябва да отговарят съоръженията, включително и бензиновозите, за да се спазят целевите норми за допустими емисии. За бензиностанциите улавянето и задържането на газовата фаза(емисиите на ЛОС)се разделя на две:

Фаза I – представлява улавяне на отделяните емисии от бензинови пари при пълнене на резервоарите на бензиностанциите

Фаза II – представлява улавянето на изпаренията от гърловините на автомобилните резервоари при зареждането им с гориво.

Изпаренията при зареждането на подземните резервоари – фаза I представляват до 80% от общото количество въглеродородни пари отделяни при експлоатацията на бензиностанциите. Улавянето, задържането и регенерирането(втечняването) на тези пари е начин за предотвратяване изпускането на въглеродородните пари в атмосферата. Изпарения при пълнене на автомобилни резервоари с бензин – фаза II. Инсталирането и пускането в експлоатация на техническото оборудване за улавяне на тази фаза ще осигури връщането на въглеродородните пари, получени при зареждането на резервоарите на автомобилите с гориво от бензиностанциите. Добрата ефективност на системата за регенериране на парите осигурява ниски загуби от гориво при зареждане и има положителен ефект при намаляване замърсяването на приземния въздух.

До края на 2007 г. изтече вторият срок, който е определен за спазване по наредбата и се отнася за класифицираните бензиностанции с производителност по-голяма от 500 куб.м. год. и петролни бази с производителност над 25000 тона годишно.

Общият брой обекти попадащи под контрол за изпълнение на изискванията по Наредба № 16 през 2009 г. на територията на РИОСВ - Перник е 80, разпределени в следните категории:

- Нови бензиностанции – 40бр.

- Действащи бензиностанции с производителност над 1000 куб.м. – 13бр.
- Действащи бензиностанции с производителност над 500 куб.м. – 10бр.
- Действащи бензиностанции с производителност над 100 куб.м. – 17бр.
- Действащи бензиностанции с производителност под 100 куб.м. – 2бр.

На територията на РИОСВ – Перник се намира една петролна база, стопанисвана от „Петрол Драгичево” ЕООД. Дружеството няма да осъществява търговия на едро с бензинови продукти, поради което РИОСВ – Перник е пломбирала монтираните резервоари за бензин.

VII. УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

Управлението на отпадъците се осъществява с цел да се предотврати, намали или ограничи вредното им въздействие върху човешкото здраве и околната среда.

Регионалната инспекция по околната среда и водите-Перник упражнява контрол /превантивен, текущ и последващ/ за спазване на изискванията на Закона за управление на отпадъците /ЗУО/. Тази функция на инспекцията се проявява в различни посоки.

1. Предотвратяване и намаляване на образуването на отпадъци

РИОСВ-Перник осъществява контрола по управлението на отпадъците като

- Извършва класификация на отпадъците съгласно чл.7, ал.1 от Наредба № 3 за класификация на отпадъците (обн., ДВ, бр.44 от 2004 г.)

Лицата, извършили класификация на отпадъците по реда на Наредба № 3 през 2009 г., са 66, а броят на заверените листа е 705 бр.

- Утвърждава програми за управление на дейностите по отпадъците

РИОСВ-Перник утвърждава програми за управление на дейностите по отпадъците, изготвени от лицата, при чиято дейност се образуват или третират отпадъци, и упражняват контрол по изпълнението им. РИОСВ контролира и изпълнението на приетите от общинските съвети програми за управление на дейностите по отпадъците на съответните общини. Контролираните общини на територията на РИОСВ-Перник са 15 бр. – от област Перник и област Кюстендил.

През 2009 г. РИОСВ-Перник е утвърдила 69 бр. програми за управление на дейностите по отпадъците по чл.29, ал.1, т.2 и т.3 от ЗУО. През отчетния период на четири общини е изготвена екологична оценка на представените общински програми по околна среда, неразделна част от които са общинските програми за управление на отпадъците /ОПУДО/ - /Сапарева баня, Кюстендил, Рила и Трън/. Една /1/ община не е представила ОПУДО – Ковачевци, а на община Трекляно програмата е със срок до 2010 г.

- Издава разрешения по чл.37, т.1 от ЗУО за извършване на дейности по третиране на отпадъци

РИОСВ-Перник издава разрешения на лица, извършващи дейности с отпадъци на територията ѝ - за събиране, транспортиране, временно съхраняване, оползотворяване и/или обезвреждане на опасни, битови, строителни и производствени отпадъци, които нямат опасни свойства. През 2009 г. са издадени 48 бр. разрешителни документи и 12 бр. изменения и допълнения.

№	Издадени разрешения от директора на РИОСВ по чл.37, т.1 от ЗУО *	Брой бр.	Забележки
1	2	3	4
1.1	Наименование на физическото или юридическото лице, на което е издаден документа	№ и дата на издадения документ	Отбелязаните със * документи са изменения и допълнения на разрешения по чл.37, издадени от РИОСВ-София през периода 01.01.2009 до 31.12.2009 г. – 8 бр.
1.	"Ветпром" АД, гр.Радомир	16-ДО-18-00/27.02.2009 г.	
2.	"Олимпия" ООД, гр.София	16-ДО-19-00/23.01.2009 г.	
3.	МБАЛ "Р.Ангелова" АД, гр.Перник	16-ДО-20-00/24.02.2009 г.	
4.	"Мулти Мастер" ЕООД, гр.София	16-ДО-21-00/06.02.2009 г.	
5.	"Ивконел" ЕООД, гр.Сапарева баня	16-ДО-22-00/13.02.2009 г.	
6.	ЕТ "Божидар Ташев – Бонита 2005", гр.Кюстендил	16-ДО-23-00/20.02.2009 г.	
7.	"Център за разкомплектуване КГНС-Кюстендил" ООД, гр.Кюстендил	16-ДО-25-00/20.02.2009 г.	
8.	"ВВАр" ООД, гр.Радомир	16-ДО-09-00/27.02.2009 г.	
9.	МЦ „Еврика“ ООД, гр.Перник	16-ДО-26-00/23.02.2009 г.	
10.	СХБАЛ "Еврика" ООД, гр.Перник	16-ДО-27-00/23.02.2009 г.	
11.	"Евростайл" ЕООД, гр.Дупница	16-ДО-28-00/10.03.2009 г.	
12.	"Винпром-Кюстендил" АД, гр.Кюстендил	16-ДО-29-00/13.03.2009 г.	
13.	„АК Електрик“ АД, гр.Радомир	16-ДО-30-00/27.03.2009 г.	
14.*	„АК Електрик“ АД, гр.Радомир	12-ДО-441-02-16/15.01.2009	
15.	„Еурохит 07“ ЕООД, гр.Кюстендил	16-ДО-31-00/17.04.2009 г.	
16.	„НИ-9“ ЕООД, гр.София	16-ДО-32-00/17.04.2009 г.	
17.	„Консорциум Енергия МК“ АД, гр.София	16-ДО-33-00/14.04.2009 г.	
18.	ЕТ „Божидар Ташев-Бонита 2005“, гр.Кюстендил	16-ДО-23-01/21.05.2009 г.	
19.	„ДИ ВИ БИ“ ООД, гр.Банкя	16-ДО-34-00/22.05.2009 г.	
20.	„Булплан Инвест“ ООД, гр.Кюстендил	16-ДО-35-00/27.05.2009 г.	
21.	„ВМВ Метал“ ООД, гр.София	16-ДО-36-00/12.06.2009 г.	
22.	„С.У.П.-България“ ООД, гр.Перник	16-ДО-37-00/12.06.2009 г.	
23.	„Мебелна къща Явор-Перник“ ЕООД, гр.Пазарджик	16-ДО-38-00/12.06.2009 г.	
24.	„Тексим Комерс“ ЕООД, гр.Перник	16-ДО-39-00/24.06.2009 г.	
25.	МБАЛ „Самоков“ ЕООД, гр.Самоков	16-ДО-40-00/24.06.2009 г.	
26*.	„Вторични суровини“ ООД, гр.Кюстендил	12-ДО-73-03-16/01.04.2009 г.	
27*.	„Балканфарма-Дупница“ АД, гр.Дупница	12-ДО-860-01-16/24.04.2009 г.	
28.	„Рила СНМ“ ООД, гр.Благоевград	16-ДО-41-00/24.07.2009 г.	
29*.	„Кераминженеринг“ АД, гр.София, клон с.Багреници	12-ДО-520-01-16/24.07.2009 г.	
30.	„В и К“ ЕООД, гр.София	16-ДО-42-00/07.08.2009 г.	
31.	„Мет Трейдинг“ ООД, гр.София	16-ДО-43-00/04.08.2009 г.	
32.	„Стройинженеринг-94“ ЕООД, гр.Перник	16-ДО-44-00/02.09.2009 г.	
33.	„Тепро Метал“ ЕАД, гр.Перник	16-ДО-45-00/25.08.2009 г.	
34.	„Айфорос България“ ЕАД, гр.Перник	16-ДО-46-00/20.08.2009 г.	
35.	МБАЛ "Д-р Н. Василев" АД, гр.Кюстендил	16-ДО-47-00/09.09.2009 г.	
36.	„Кюстендилска вода“ ЕООД, гр.Кюстендил	16-ДО-48-00/24.09.2009 г.	
37.	„Ен Ди Груп 2009“ ЕООД, гр.София	16-ДО-49-00/18.09.2009 г.	

38.	„Кар“ООД, гр.Перник	16-ДО-17-01/24.09.2009 г.
39*.	„Озон-Т“ООД, гр.Самоков	16-ДО-710-03/26.09.2009 г.
40.	„ТОРГОТЕРМ“ АД, гр.Кюстендил	16-ДО-50-00/12.10.2009 г.
41.	„Мирос“ ЕООД, гр.Перник	16-ДО-51-00/13.10.2009 г.
42.	СМДЛ ”Д-р Н.Николов” ЕООД, гр.Перник	16-ДО-52-00/13.10.2009 г.
43.	„ОЙЛ ИНСПЕКШЪН“ ЕООД, гр.Перник	16-ДО-53-00/16.10.2009 г.
44.	„Специализиран автосервиз - Мастерверк“ ООД, гр.Благоевград	16-ДО-54-00/20.10.2009 г.
45.	„Специализирана болница за активно лечение на белодробни болести“ ЕООД, гр.Перник	16-ДО-55-00/26.10.2009 г.
46.	„Д-А“ООД, гр.Дупница	16-ДО-56-00/28.10.2009 г.
47.	„Бестехника ТМ-Радомир“ ПАД, гр.Радомир	16-ДО-57-00/09.11.2009 г.
48.	„Векстрой“ ЕООД, гр.Перник	16-ДО-15-01/13.11.2009 г.
49.	„Васкос“ ЕООД, гр.Самоков	16-ДО-58-00/20.11.2009 г.
50.	„Медицински център Радомир“ ЕООД, гр.Радомир	16-ДО-59-00/19.11.2009 г.
51.	„Вантрейд 1“ ЕООД, гр.Перник	16-ДО-60-00/26.11.2009 г.
52.	„Просал Тюбс“ ЕАД, гр.Перник	16-ДО-61-00/01.12.2009 г.
53.	„Мода ди маре“ АД, гр.София	16-ДО-62-00/02.12.2009 г.
54.	ЕТ „Росен Васев-Ролер“, гр.Кюстендил	16-ДО-63-00/02.12.2009 г.
55.	СБАЛВБ „Д-р Йордан Стефанов“, гр.Брезник	16-ДО-64-00/09.12.2009 г.
56.	„ВМВ-Метал“ ООД, гр.София	16-ДО-36-01/14.12.2009 г.
57.	„ПСОВ-ЛЕКО КО“ ЕООД, гр.Радомир	16-ДО-65-00/19.12.2009 г.
58*.	„Балканфарма Дупница“ АД, гр.Дупница	12-ДО-860-02-16/26.10.2009 г.
59*.	„Рилски лен“ АД, гр.Самоков	12-ДО-691-01-16/26.10.2009 г.
60*.	„Аркоотроникс България“ АД, гр.Кюстендил	12-ДО-844-01-16/30.12.2009 г.

- **Контролира условията на издадените разрешения за дейности с отпадъци**

РИОСВ-Перник контролира спазването на изискванията за третиране на отпадъците и на условията, поставени в издадените разрешения. Експертите от направление „Управление на отпадъците“ извършват периодични текущи и внезапни проверки. През 2009 г. са извършени 9 бр. проверки на различни юридически лица. Извършени са проверки на 11 бр. обекти с издадени комплексни разрешителни. В случай, че проверката установи нарушение на нормативните изисквания по управление на отпадъците или неспазване на условията в издадените разрешения, експертите издават предписания за предприемане на необходимите действия за отстраняване на несъответствията или предприемат административно-наказателни мерки срещу нарушителя.

През 2009 г. са съставени 5 бр. актове за установени административни нарушения на физически и юридически лица за неспазване на условията в издадени разрешения или за липса на такива. От тях един е на ТЕЦ „Бобов дол“ ЕАД, с.Големо село, община Бобов дол за неизпълнено условие от решение на МОСВ за утвърждаване на план за приваждане в съответствие с изискванията на Наредба № 8/2004 г. на депо за производствени отпадъци.

- **Издава регистрационни документи по чл.52, ал.1 от ЗУО**

РИОСВ-Перник издава регистрационни документи за извършване на дейностите по събиране, транспортиране и временно съхраняване отпадъци, които нямат опасни свойства, на лица, извършващи тези дейности на територията ѝ. През 2009 г. са издадени 24 бр. регистрационни документи:

2	Издадени регистрационни документи по чл.52, ал.1 от ЗУО *	Брой 24 бр.	Забележка
2.1	Наименование на физическото или юридическото лице, на което е издаден документа	№ и дата на издадения документ	
1.	"ВМВ-Метал" ООД, гр.София	16-РД-10-00/06.01.2009 г.	
2.	"Голашфарма" ООД, гр.Сапарева баня	16-РД-12-00/16.01.2009 г.	
3.	"Дасгруп" ЕООД, гр.Кюстендил	16-РД-13-00/06.02.2009 г.	
4.	"Славяна фиш" ООД, гр.София	16-РД-14-00/23.02.2009 г.	
5.	"Булплан Инвест" ООД, гр.Кюстендил	16-РД-15-00/09.03.2009 г.	
6.	"Астрой Глобъл Комерс" ЕООД, гр.София	16-РД-16-00/27.03.2009 г.	
7.	„Ролингспласт“ ЕООД, гр.София	16-РД-17-00/02.04.2009 г.	
8.	„Гарант 2006“ ООД, гр.Дупница	16-РД-18-00/16.05.2009 г.	
9.	„Евро Мийт енд Милк“ ЕООД, гр.Благоевград	16-РД-19-00/22.05.2009 г.	
10.	ЕТ „Димитър Димитров – Мидима Д“, гр.Дупница	16-РД-20-00/30.05.2009 г.	
11.	ЕТ „Вергиния Цветкова – Юливи“, гр.Кюстендил	16-РД-21-00/30.05.2009 г.	
12.	„Сибимод СВ“ ЕООД, гр.София	16-РД-22-00/12.06.2009 г.	
13.	СД „Чакъров – Давидков СИЕ“, гр.Дупница	16-РД-23-00/12.06.2009 г.	
14.	Община Кюстендил ПСОВ, с. Шишковци	16-РД-24-00/07.07.2009 г.	
15.	ЕТ „Пламен Хаджийски“, гр.Кюстендил	16-РД-25-00/08.07.2009 г.	
16.	„Тони Тодоров“ ООД, гр.Перник	16-РД-26-00/28.07.2009 г.	
17.	„Адинг-България“ ЕООД	16-РД-27-00/07.08.2009 г.	
18.	„Серена“ ЕООД, гр.Кюстендил	16-РД-28-00/12.08.2009 г.	
19.	„МЗТ“ АД, с.Извор, общ.Радомир	16-РД-29-00/11.09.2009 г.	
20.	„ФАГУС“ ООД, гр.Перник	16-РД-30-00/01.10.2009 г.	
21.	„Меги 96“ ООД, гр.София	16-РД-31-00/14.10.2009 г.	
22.	„НВН-БИЛКИ ЗА КРАСОТА И ЗДРАВЕ“ ООД, с.Алино, община Самоков	16-РД-32-00/14.10.2009 г.	
23.	„Сима“ ООД, гр.Сапарева баня	16-РД-33-00/14.10.2009 г.	
24.	„Силкотех България“ ООД, с.Горна Малина, област София	16-РД-34-00/19.11.2009 г.	

- Издава удостоверения по чл.55, ал.3 от ЗУО за извършване на търговска дейност с отпадъци от черни и цветни метали /ТДОЦМ/

3	Издадени удостоверения по чл.55, ал.3 от ЗУО *	Брой 9 бр.	
3.1	Наименование на физическото или юридическото лице, на което е издаден документа	№ и дата на издадения документ	
1.	"ВМВ-Метал" ООД, гр.София	№ 16-10/06.01.2009 г.	
2.	"Ауто Метал Груп" ООД, гр.Радомир	№ 16-11/19.02.2009 г.	
3.	ЕТ "Ив. Йосифов-Наско", гр.Кюстендил	№ 16-12/11.03.2009 г.	
4.	„Мет Трейдинг“ ООД, гр.Дупница	№ 16-13/06.07.2009 г.	
5.	ЕТ „Лео 99-П.Стоименов“, гр.Перник	№ 16-14/07.08.2009 г.	
6.	„ЛМВ-Георгиеви“ ЕООД, гр.Дупница	№ 16-15/09.09.2009 г.	
7.	„Росилекс“ ООД, гр.София	№ 16-16/26.10.2009 г.	
8.	„Централна ремонтна база 2001“ ЕООД, гр.Перник	№ 16-17/18.11.2009 г.	
9.	„ВАНТРЕЙД-1“ ЕООД, гр.Перник	№ 16-18/15.12.2009 г.	

- Извършва проверки на лицата, пускащи на пазара продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци

До 2009 г. в по-голямата част от общините /13 бр./ от територията на РИОСВ-Перник са въведени и действат системи за разделно събиране отпадъци от опаковки. Дейностите се осъществяват в съответствие със сключени договори между общинските администрации и колективни системи - организациите по оползотворяване на отпадъци от опаковки /ЕКОПАК АД, ЕКОБУЛПАК АД и др./. В общините Земен, Трекляно и Ковачевци не е въведена система за разделно събиране на отпадъци.

В изпълнение на поставена задача от МОСВ РИОСВ-Перник подготви и изпрати писмо с предписания с изх.№ 91-00-3605/28.12.2009 г. до кметовете на всички общини /15 бр./ от контролирания регион с цел недопускане на смесване на разделно събраните отпадъци от опаковки с битовите отпадъци от съответната общинска територия, както и недопускане на замърсяване при извършване на дейностите по събиране и транспортиране на отпадъците.

Експерти на РИОСВ-Перник осъществяват контрол по отношение на дължимите продуктови такси от фирми-вносители и производители на продукти, след употребата на които се получават масово разпространени отпадъци. Извършени са 10 бр. проверки на търговски обекти от големи вериги магазини на територията на областите Перник и Кюстендил. Образованите от дейността на проверените обекти рециклируеми отпадъци от хартиени и картонени опаковки, пластмасови опаковки /полиетиленово фолио, пластмасови каси и др./, метални, стъклени и дървени опаковки /палета/ се събират и временно съхраняват на определени места на обектите /на открити или закрити изолирани площадки или специални помещения/ в подходящи по размер и материал контейнери включително специализирани прес-контейнери и балиращи машини /преси/ за привеждане на обемните отпадъци /от хартия, картон и полиетилен/ в удобен за транспортиране обем.

При проверките бяха представени копия от сключени договори, приемо-предавателни протоколи, стокови разписки и др. за предаване на събраните отпадъци на лицензирани фирми. В някои от обектите събраните опаковки се предават в централни складове на фирмите и оттам се насочват към фирми за последващо третиране или се връщат на доставчиците /стъклени опаковки, пластмасови каси/.

Представени са договори за поемане на задължения по оползотворяване на отпадъци от опаковки с колективни организации по оползотворяване на отпадъци от опаковки – „Булекопак” АД, гр.София, „Екопак България” АД, гр.София, както и организации по оползотворяване на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване /ИУЕЕО/:"Еко-Ел България" ЕООД, гр.София, „Елтехресурс” АД, гр.София

Образованите биоразградими и смесени битови отпадъци се събират също в определени помещения, оборудвани с хладилни камери и съдове за битови отпадъци и се предават за последващо третиране /обезвреждане в екарисаж и депониране/ чрез сключени договори на лицензирани фирми.

На територията на посетените обекти е създадена добра организация и са налични средства за събирането на рециклируемите отпадъци. Необходимо е полагането на ежедневни стриктни и постоянни действия от страна на определените във всеки обект служители по съответните приети схеми за насочване на събраните материали към преработващите предприятия.

- Контролира отчетността и предоставяната информация от причинителите на отпадъци, от лицата, извършващи преработване и обезвреждане, и от общинските администрации

Лицата, задължени съгласно изискванията на Наредба № 9 за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и за реда за водене на публичния регистър на издадените разрешения, регистрационни документи и на закритите

обекти и дейности /ДВ, бр.95 от 2004 г./, да представят годишни отчети за дейностите по отпадъците, внасят необходимата информация в РИОСВ-Перник в срок до края на м.март всяка година. За 2009 г. годишни отчети са представени от 154 бр. задължени лица.

2. Подобряване организацията по събиране, временно съхраняване и транспортиране на отпадъците

Промяна в териториалният обхват и броят на обслужваното население от системата за организирано сметосъбиране и сметоизвозване, съществуваща в областите Перник, Кюстендил не е регистрирана. Обхванати са около 97 % от населението на общините в организираната система за събиране и транспортиране на битовите отпадъци до общинските депа. Продължава да се работи за усъвършенстване на дейностите по редовност и периодичност на извозване, поддържане на необходимите техника и съдове. Проблеми са установени в три общини и населените места, включени към тях – Трекляно, Земен и Ковачевци. Липсват съдове за събиране на отпадъците или са недостатъчно, липсва техника за събирането и транспортирането им. Не са сключени договори между общинските администрации и организациите по оползотворяване на отпадъци от опаковки.

През 2009 г. не са представени в РИОСВ-Перник проекти за усъвършенстване на системите за събиране и транспортиране на битови отпадъци на общинска територия за финансиране от Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда /ПУДООС/.

Съгласно разпореждане на Окръжна прокуратура-Перник и Окръжна прокуратура-Кюстендил през 2009 г. бяха извършени 96 проверки на териториите на всички общини съвместно с представители на общинските администрации от региона относно дейности по почистване на незаконни сметища и предотвратяването им.

Съставени са 12 бр. актове на кметове и кметски наместници за установени административни нарушения във връзка с непочистени незаконни сметища.

3. Екологосъобразно третиране на отпадъците

Екологосъобразното третиране на отпадъци включва изграждането на:

- Съоръжения и инсталации за предварително третиране преди депониране
- Депа за отпадъци, отговарящи на нормативните изисквания
- Съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на опасни и производствени отпадъци
- Съоръжения и инсталации за предварително третиране на отпадъци от строителство и събаряне
- Съоръжения и инсталации за оползотворяване и/или обезвреждане на строителни отпадъци
- Съоръжения и инсталации за разкомплектоване на ИУМПС

През 2009 г. са пуснати в експлоатация две нови съоръжения за третиране на отпадъци на територията на РИОСВ-Перник:

- система "NEWSTER 10" за обеззаразяване на инфекциозни отпадъци, експлоатирана от „ЖОСИ-Р" ЕООД, гр.София с разрешение № 00-ДО-279-00/22.01.2009 г., издадено от МОСВ.
- инсталация за предварително третиране на отпадъци от опаковки /балираща преса/ на площадка в община Кюстендил, експлоатирана от „Ен Ди Груп 2009" ЕООД, гр.София с Разрешение № 16-ДО-49-00/ 18.09.2009 г. на РИОСВ-Перник.

С цел изпълнение на изискванията на съвременното законодателство за екологосъобразно обезвреждане на отпадъците в Националната програма за управление на отпадъците е планирано изграждането на регионални депа за неопасни отпадъци в гр.Перник и гр.Кочериново, на които след изграждането им ще депонират отпадъците си съответно шест и единадесет общини от съответните региони. Предвидено е изграждане на три претоварни станции към обекта в гр.Кочериново - в общините Кюстендил, Дупница и Благоевград. Регионални депа за отпадъци, отговарящи на нормативните изисквания, все още не са изградени.

В рамките на Оперативна програма „Околна среда 2007-2013», приоритетна ос 2-Отпадъци ще се финансират две проектни предложения:

- Техническа помощ за инвестиционен проект „Изграждане на Регионално депо за твърди битови отпадъци-Перник”;
- Подготовка на инвестиционен проект за „Изграждане на Регионален център за управление на отпадъци-Кочериново”.

Създадено е Сдружение с нестопанска цел „Струма” на общините от региона на община Кочериново с цел осъществяване на координация в процесите на управление на процедурите по изграждането и експлоатацията на депото в съответствие с чл.19а, ал.1 от ЗУО. Община Перник като водеща община за регионалното депо е подписала споразумение за партньорство с останалите общини от региона.

Процедурите по изготвяне на необходимите документи относно изграждането на двете съоръжения са в напреднала фаза - процедурите по ОВОС за обектите са приключили; терените, предвидени за реализиране на регионалните депа са общинска собственост, не засягат защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии и се намират извън границите на защитените зони по смисъла на Закона за биологичното разнообразие в мрежата на Натура 2000. Общините Перник и Кочериново са подали в ИАОС заявления за издаване на комплексни разрешителни /КР/ във връзка с т.5.4. от Приложение № 4 към чл.117, ал.1 от ЗООС. Издадено е Комплексно разрешително за обекта в гр.Перник.

VIII.ПРЕВАНТИВНА ДЕЙНОСТ

ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА

ОВОС е превантивен инструмент за изследване на евентуалните въздействия от строителството и експлоатацията на инвестиционните проекти във всички икономически отрасли на ранния етап на проучване и разработване на предложенията, преди да е взето решение за реализация на конкретно място, при съответната технология, начин на строителство и др. Резултатите от ОВОС следва да бъдат взети предвид при проектирането, изграждането и експлоатацията на инвестиционните проекти.

Със ЗООС се регламентират етапите на процедурата по ОВОС, определят се компетентните органи, правата и задълженията на инвеститора и на участващите лица в процеса на ОВОС, извършването на консултации с обществеността и заинтересовани лица. С Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда, приета с ПМС № 59 от 7.03.2003 г., се постига пълно съответствие с изискванията на европейското законодателство по ОВОС.

През 2009г. от РИОСВ-Перник като компетентен орган са издадени 121 бр. решения за преценяване необходимостта от ОВОС за инвестиционни предложения.

От тях с характер на решението да се извършва ОВОС на инвестиционното предложение са 6 бр.

Разпределението по видове инвестиционни предложения, попадащи в обхвата на Приложение № 2 към чл.93, ал.1, т.1 и 2 на Закона за опазване на околната среда (ДВ.бр.91/2002 г.) е следното:

1. Селско, горско и водно стопанство

1.д.Интензивно животновъдство (инвестиционни предложение, невключени в приложение №1)- 1 бр.

1.е. Интензивно развъждане на риба – 1бр.

1.з. Корекции на реки- 3 бр.

2. Минно дело

2.а. Кариери, открити рудници и добив на торф – 4 бр.

2.в. Изземване на инертни материали от реки или водоеми –3 бр.

3.Енергийно стопанство

3.б. Промислени съоръжения за пренос на газ, пара и топла вода (невключени в приложение №1) – 2 бр.

3.з.Водноелектрически централи – 8 бр.

3.и. съоръжения за производство на ел. енергия посредством силата на вятъра – 2 бр.

4. Производство и преработка на метали

4.в. леярни за черни метали (невключени в приложение 1) – 1 бр.

6. Инсталации в химическата промишленост (невключени в приложение №1)

6.а. Инсталации за производство на химични вещества и препарати и междинни продукти – 1бр.

7. Предприятия в хранителната промишленост (невключени в приложение 1)

7.в. производство на млечни продукти – 1 бр.

10. Инфраструктурни инвестиционни предложения

10.б. Обекти с обществено предназначение, включително строителство на търговски центрове и паркинги – 21 бр.

10.г. строителство на летища (невключени в приложение №1) – 1 бр.

10.д. Строителство на пътища (невключени в приложение №1) – 2 бр.

10.з. Язовири и други съоръжения за събиране и съхранение на вода за продължително време (невключени в приложение №1) – 1 бр.

10.к. Нефтопроводи и газопроводи (невключени в приложение №1) – 1 бр.

10.м. крайбрежна дейност за борба с ерозията и крайбрежни съоръжения, които водят до изменение на бреговата линия, като изграждане на диги, вълноломи и други защитни съоръжения, с изключение на ремонт и реконструкция на тези съоръжения – 1 бр.

10.н. Добив на подземни води и изкуствен оборот на подземни води (невключени в приложение №1) – 1 бр.

11. Други инвестиционни предложение

11.б.Инсталации и депа за обезвреждане на отпадъци (невключени в приложение №1) – 1 бр.

11.в. Пречиствателни станции за отпадъчни води – 12 бр.

11.д. Съхранение на метален скрап – 5 бр.

12. Туризм и отдих

12.а. Ски писти, ски влекове, лифтове и съоръжения към тях (невключени в приложение №1) - 1 бр.

12.в. Ваканционни селища, хотелски комплекси извън урбанизирани територии и съпътстващи дейности (невключени в приложение №1) – 45 бр.

12.д. Паркове със специално предназначение – 2 бр.

Проведени са две обществени обсъждания на ДОВОС за инвестиционни предложения, за които компетентен орган е РИОСВ-Перник.

За 2009г. се наблюдава нарастване на броя инвестиционни предложения за корекции на реки, кариери и обекти с обществено предназначение. През 2009г., в сравнение с предходната 2008г., на територията на РИОСВ-Перник намалява броят на инвестиционните предложения за съхранение на метален скрап, както и за ваканционни селища и хотелски комплекси извън урбанизирани територии.

През 2009г. са издадени 228 становища за инвестиционни предложения, които не са в обхвата на Приложение № 1 към чл.91, ал.1 и Приложение № 2 към чл.93, ал.1 т.1 и 2 от ЗООС, а през 2008г. техният брой е 291.

ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА

За 2009 год. са издадени общо 42 решения за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка, с характер „да не се извършва екологична оценка“. Издадени са 2 броя Становища по екологична оценка за планове и програми.

Наблюдава се увеличаване на броя решения за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка.за 2009г., в сравнение с 2008г., когато са издадени 31.

ИЗВЪРШЕНИ ПРОВЕРКИ ПО КОМПЛЕКСНИ РАЗРЕШИТЕЛНИ

През 2009 г. са направени от РИОСВ–Перник 10 бр. комплексни проверки във връзка с контрол по изпълнението на условията в издадени КР на операторите:

- „Галко“ АД, гр. Радомир
- Депо за неопасни отпадъци „Каменик“ на ТЕЦ „Бобов дол“ ЕАД
- „ТЕЦ Бобов дол“ ЕАД
- ЕТ „Валентин Георгиев-Валдис“
- „Топлофикация Перник“ ЕАД „ТЕЦ Република“
- Кераминженеринг АД, КЗ „Багреници“
- Кераминженеринг АД, КЗ „Драговищица“
- „Стомана Индъстри“ АД
- „Радомир метал Индъстрийз“ АД
- „Галко“ АД.

Констатациите от проверките са както следва:

- Оператори, които не спазват издаденото КР са

- „Топлофикация Перник“ ЕАД „ТЕЦ Република“
- „ТЕЦ Бобов дол“ ЕАД
- Кераминженеринг АД, КЗ „Драговищица“
- ЕТ „Валентин Георгиев-Валдис“.

- Спрени от експлоатация инсталации за неспазване на КР:

- За КР № 53/2005г. на „Топлофикация Перник” ЕАД, ТЕЦ „Република” със Заповед № РД-65/05.08.2009г. на Директора на РИОСВ-Перник са запечатани парогенератори от 1 до 4. Инсталацията работи само с ПГ № 5.

- Инсталации с издадено КР, изведени от експлоатация (временно или окончателно) от операторите им:
 - „Кераминженеринг” АД, КЗ „Багреници” с КР № 96/2006г. **временно** е преустановила производствената си дейност.
 - „Кераминженеринг” АД, КЗ „Драговищица” с КР № 268/2008г. **временно** е спряла дейността на инсталацията.

Оператори, за които е установено, че не спазват условия от издадено комплексно разрешително по чл. 117 от ЗООС са както следва:

- „Топлофикация Перник” ЕАД „ТЕЦ Република”
- „ТЕЦ Бобов дол” ЕАД
- „Кераминженеринг” АД, КЗ „Драговищица”
- ЕТ „Валентин Георгиев-Валдис”

На същите са дадени общ брой 15 предписания, които са изпълнени и е издадено едно наказателно постановление.

IX. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ, ЗАЩИТЕНИ ЗОНИ, БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ

През изтеклата 2009 г. са извършени 125 проверки от експертите по направление „БРЗТ” на обекти, подлежащи на текущ контрол по компонент „Биоразнообразие”- обекти и дейности в границите на защитени територии– в съответствие със Закона за защитените територии; билкоизкупвателни и билкозаготвителни пунктове – по Закона за лечебните растения; вековни дървета, зоомагазини, цветарски магазини и други обекти за проверка на защитени видове животни и растения- в съответствие с разпоредбите на Закона за биологичното разнообразие (ЗБР), както следва:

- **Защитени територии – 29**
- **Защитени растения – 32**
- **Защитени животни – 3**
- **Лечебни растения – 6**
- **Животински видове под режим – 2**
- **Рибовъдни стопанства – 1**
- **Зоопаркове и зоомагазини – 7**
- **Билкозаготвителни пунктове – 24**
- **Защитени дървета – 15**
- **По Конвенция CITES – 6.**

Рилска (божествена) иглика - (*Primula deorum*)

Вековно дърво, в землището на с. Таваличево, община Кюстендил

По компонент „Биоразнообразие“ в териториалния обхват на инспекцията попадат: част от Национален парк „Рила“, Природен парк „Рилски манастир“, част от Природен парк „Витоша“, общо пет резервата, от които Резерват „Църна река“, Поддържан резерват „Габра“ и Поддържан резерват „Острица“ са от компетенциите на РИОСВ-Перник. Съгласно Закона за защитените територии, със съответен режим на защита са обявени редица защитени територии от категориите „защитена местност“, „природна забележителност“ и 70 вековни дървета. По дадените предложения за обявяване на нови защитни територии все още няма издадени заповеди на Министъра на околната среда и водите.

Поддържан резерват „Габра” – за опазване на естествена популация от черен бор - типичен само за този район

Поддържан резерват „Острица”- за опазване на естествени находища на ценни растителни видове.

Природен парк „Витоша”

Природен парк „Витоша“

Природен парк „Рилски манастир“

Природен парк „Рилски манастир“

По Директива 79/409/ЕИО за опазване на дивите птици са обявени със Заповед на Министъра на околната среда и водите 10 защитени зони.

По Директива на Съвета 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания, дивата флора и фауна, с Решения на МС са приети 16 защитени зони на площ 150 067.2 ха.

Проверките на РИОСВ-Перник показват, че състоянието на защитените територии и благоприятният природозащитен статус на местообитанията и видовете в защитените зони съответстват на обявяването им и описанието в стандартните формуляри по „Натура 2000“.

Защитена зона за опазване на дивите птици „Осогово“ с код BG 0002079

Защитена зона за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна „Осоговска планина” с код BG 0001011

Направление „БРЗТ” към отдел „ПД, КПКЗ, БРЗТ” на РИОСВ-Перник е с изцяло обновен състав след създаването на инспекцията с ПМС № 190/08.08.2007г. (ДВ.бр.67/2007г.), влязло в сила на 14.01.2008г. С цел адекватно прилагане на политиката по околна среда на местно ниво, опазване на защитените видове по Приложения 3 и 4 от ЗБР, както и във връзка с прилагането на Конвенция по международната търговия със застрашени видове от дивата фауна и флора (Вашингтонска, CITES) дейността максимално обхваща всички важни защитени обекти, регламентирани със Закона за защитените територии, билкоизкупвателни и билкозаготвителни пунктове, зоомагазини и др. търговски обекти на териториалния обхват на РИОСВ-Перник.

Сравнението на отчетната 2009 г. с 2008 г. показва нарастване на обхвата на текущата и последваща контролна дейност на отдел „ПД, КПКЗ, БРЗТ”, което като резултат рефлектира в своевременно дадени предписания към инвеститори, фирми и физически лица. Задоволително е отчитането на големия брой спазени предписания – общо 31 дадени и спазени предписания за 2009 г. по направление „Биоразнообразие”.

През 2009г. са издадени 114 броя решения за преценяване на вероятната степен на отрицателно въздействие. От тях с характер „Да се извърши” са 19 броя. Общия брой на решенията по оценка за съвместимостта с характер „Съгласува” са 13.

Основна насока на работа е разширяване на текущия контрол от страна на РИОСВ-Перник, като за целта се акцентира на подготовката и организацията на проверките, с цел максимално включване на повече експерти по компоненти. Само при координиране на действията на експертите може да се очаква оптимален резултат, както по отношение комплексното обхващане на проблемите на околната среда по компоненти, така и по отношение минимизиране на разходите на инспекцията.

В дейността се поставя акцент върху превантивния контрол при постъпващите инвестиционни предложения, особено на тези от тях, които попадат в защитени зони от Националната екологична мрежа „Натура 2000”. Същото се отнася и за инвестиционни предложения, заемащи големи площи или свързани с дейности и технологии, които се очаква да окажат значително отрицателно въздействие върху защитени местообитания и видове, за което липсва информация в инспекцията.

Резултатите от превантивния контрол в територии от „Натура 2000” служат и за сравнение при оценяване на Благоприятния природозащитен статус на местообитания и видове.

Превантивният и текущ контрол се осъществява по отношение режима на дейностите в Заповедите на Министъра на околната среда и водите по чл.12, ал.6 от Закона за биологичното разнообразие за обявяване на защитените зони от Националната екологична мрежа „Натура 2000”.

Съвместна проверка с отдел отпадъци ПЗ „Ючбунар” - група вековни дървета - секвой

Почистване руслото на р. Елешница вследствие на поройни дъждове м. октомври 2009г.

Особено важен е последващият контрол на издадените от РИОСВ и МОСВ решения, в съответствие с чл. 100 от ЗООС и чл.32 от Наредбата за ОС.

През 2009г. е проведен открит урок на тема Биологично разнообразие.

Издадени са следните информационни материали за защитените територии:

- 4 бр. табели на ЗТ;
- 500 бр. брошури с информация за защитени видове;
- 1000 бр. диглаши с информация за ЗТ;
- 500 бр. папки с информация за вековни дървета;
- 500 бр. шапки с лого на РИОСВ.

